

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

WORKING PEOPLE

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ - ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

РІК ІХ.

Ч. 42.

СЕРЕДА, 24-го ЖОВТНЯ 1917.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, OCTOBER 24th. 1917.

№ 42.

VOL. IX.

МИРОВА ПРОГРАМА РОСІЙСЬКОГО ПРОЛЕТАРІАТУ.

Петроград, 21 жовтня.— Центральний Екзекутивний Комітет Ради Робітничих і Солдатських Депутатів виправляючи свого делегата в особі М. Скобелева, бувшого міністра праці, на конференцію до Парижа, передав йому в формі інструкцій слідуючу мирову програму:

- 1) Уступлене Німців з Росії і автономія Польщі, Литви і Латвійських провінцій.
- 2) Автономія Турецької Арменії.
- 3) Рішене питання приналежності Аляски і Лютарингії голосованем народа, але аж по уступленю армій обох воюючих сторін.
- 4) Привернене Бельгії її давних границь і відшкодоване за її втрати з міжнародного фонду.
- 5) Привенене Сербії і Чорногорії їх давних границь і рівнож відшкодоване за їхні втрати з міжнародного фонду. Сербія має мати доступ до Адриатики. Боснія і Герциговина мають бути автономними.
- 6) Ті Балканські округи, котрі не можуть погодитися з собою, мають дістати провізорищну автономію з тим, що опісля народ балканський порішить справу через голосоване.
- 7) Привернене Румунії її давних границь на тій основі, що вона згодить ся на автономію Добруджі та дасть рівні права Жидам.
- 8) Автономія для італійських провінцій в Австрії з тим, що відтак народ має самий рішити свою приналежність загальним голосованем.
- 9) Зворот всіх кольоній Німецьких.
- 10) Привернене давного статусу Греції і Персії.
- 11) Невтралізація всіх морських проїздів, як рівнож Суецького і Панамського каналів, свобода навігації для торговельних кораблів та знесення права торгедувати торговельні кораблі в часі війни.
- 12) Всі воєнні держави мають зречи ся всяких воєнних контрибуцій або винагороджень крім грошей виданих на вдержане воєнних плінників, а всі контрибуції наложени під час війни мають бути звернені.
- 13) Торговельні угоди не можуть опиратися на мирових угодах; кожда держава може робити їх свобідно відносно вимог своєї торговельної поліси, одначе всі держави мають зречи ся економічної блокади по війні.
- 14) Услівя мира повинні бути полагоджені мировим конгресом, котрий складав би ся з делегатів вибраних народом а по твердженнях парламентом. Дні пльомати не можуть заключати тайних договорів, бо се було би проти прав народа а тимсамим були би неважні.
- 15) Поселенне розоружуване на суші і морю, і запроваджуване системи без милітаризму.

М.Скобелев дістав також при порученне старатися усунути всякі перепони що до скликання соціалістичної конференції до Стокгольму та постаратися виднати у альянтських держав на спорти для делегатів на сю конференцію.

ЩО ДІЄТЬ СЯ В ЦЕНТРАЛЬНИХ ДЕРЖАВАХ?

НІМЕЦЬКІ СОЦІАЛІСТИ ДОМАГАЮТЬ СЯ РЕЗИГНАЦІЇ КАНЦЛЕРА.
З Амстердаму телеграфують, що німецькі соціалісти постановили голосувати проти нового воєнного бюджету в сумі 10,000,000 марок, если канцлер Міхаеліс не зрезигнує зі свого становища. Бюджет буде внесений в райхстагу в початку грудня. Німецьке правительство постановило за всяку ціну потягнути до відвічальности соціалістичних послів Гаазе, Дітмана і Вогта, котрим робить ся зл кид, що вони вели проти-державну агітацію в німецькій фльоті.

ГОРКИЙ ДОМАГАЄТЬ СЯ МИРОВИХ ПЕРЕГОВОРІВ.

Звісний російський письменник Максим Горкий, пише в своїй газеті:
"І знов поразка на фронті. І ми знов повторяємо те, що говорили в перші дні революції, а іменно, що ми не можемо поклататися на одні лиш милітарні сили.
Зміцнюючи армію треба рівночасно боронити й революції іншими засобами, треба боротися за мир і прийняти рішучі міри до закінчення війни політичними методами".

Його газета "Новая Жизнь", заявляє, що на її думку тепер добрий час для розпочаття мирових переговорів, завдяки ви черпаню всіх воюючих сторін, крім Англії і Злуч. Держав. Газета твердить, що німецький мілітаризм є під впливом внутрішньої дезорганізації і Німеччина готова розпочати переговори і пійти на уступки і буде хитба домагатися, аби не нарушувати тільки її давньої території.

Його газета "Новая Жизнь", заявляє, що на її думку тепер добрий час для розпочаття мирових переговорів, завдяки ви черпаню всіх воюючих сторін, крім Англії і Злуч. Держав. Газета твердить, що німецький мілітаризм є під впливом внутрішньої дезорганізації і Німеччина готова розпочати переговори і пійти на уступки і буде хитба домагатися, аби не нарушувати тільки її давньої території.

Його газета "Новая Жизнь", заявляє, що на її думку тепер добрий час для розпочаття мирових переговорів, завдяки ви черпаню всіх воюючих сторін, крім Англії і Злуч. Держав. Газета твердить, що німецький мілітаризм є під впливом внутрішньої дезорганізації і Німеччина готова розпочати переговори і пійти на уступки і буде хитба домагатися, аби не нарушувати тільки її давньої території.

ПРОПАЛО ЦАРЬОВАНЕ.

Петроград. — Родина Миколи Романова, бувшого царя Росії дістає тепер всі споживчі средства на картки.

Власти тобольської губернії (де перебуває тепер бувший кат Росії) видали розпорядження, що всі споживчі средства можна діставати тільки на урядові картки. Без такої картки їсти не купиш. Отже бувша царська родина мусить діставати споживчі средства так само на картки як і другі горожани.

ЧИ НЕ ЛІПШЕ ЗРОБИТИ ТАК ВСІМ ЕПИСКОПАМ?

Київ. — Красноярський єпископ Нікон, заявив в своїм відручній письмі, що з днем 1-го серпня зрікаєть ся єпископської рясни, а стає звичайним чоловіком Николаєм Николаевичем Безсоновим. Він сказав: "Усуваю ся раз на все з того забрудженого уряду".

ВИБОРИ ДО МІЙСЬКИХ РАД В РОСІЇ.

В Тифлісі побідили соціалісти. Предсідателем міської ради (майором) вибраний соціал-демократ Гечекори. В Тулі також віднесли побіду соціалісти. Предсідателем вибраний соціал-демократ Дзюбін.

ТОВАРИШІ! ПОМАГАЙТЕ "РОБОЧОМУ НАРОДОВИ"

Вашингтон, 17 жовтня. — З Берна доносить депеші, що Австрія вислала вже на фронт загальне ополчене, себто "ляндшту рму".

ЩО ДІЄТЬ СЯ В АВСТРІЇ?

Послїдні телеграми з швайцарських міст сповіщають, що австрійсько-швайцарська границя замкнена з причини серйозних заворушень по більших містах Австрії.

В Відні, Прешбургу і Ляйбаку понижено фабрики, що виробляли воєнні матеріали. Щоб усмирити збунтованих, поліція ужила оружя. Багато осіб впало трупом.

АВСТРІЯ НА ВИЧЕРПАНО.

Вашингтон, 17 жовтня. — З Берна доносить депеші, що Австрія вислала вже на фронт загальне ополчене, себто "ляндшту рму".

Сяж телеграма роворить, що на недавнім засіданю австрійського парламенту, де міністер оборони відповідав воєнній комісії, яка заявила, що старші люди ополчення нездібні до служби, — міністер сказав, що регулярна армія підупала і як найскорше треба післати на фронт ополченців, навіть тоді, коли між ними okazaв би ся великий процент нездібних.

КІЛЬКО ЛЮДИЙ ПРИГОТОВАНО НА ЗАРІЗ?

Нью Йорк. — Сума, яку видають всі воюючі держави на війну в однім дні, вносить 160,000,000 дол., або 6,500,000 на годину.

З того Злучені Держави виплачують найменше четвертину.

На початку війни коштувала денно 50 мільонів, а рік тому на зад 100,000,000. Стейти, що до видатків, належать тепер до перших, за ними наступає Англія, дальше Німеччина.

Після пересічних обчислень виходить, що коли війна потриває до серпня 1918 року, всі грошеві кошти війни будуть вносити 155 мільярдів (155,000,000,000). Дотепер всі держави видали на війну понад 100 мільярдів, з чого лише малесенька частина припадає на дійсне майно держав, а решта все є довгом. Сам процент від державних довгів нині такий великий, що цілий прихід Німеччини в звичайнім часі є лише десятою частиною того всего проценту, а прихід Злуч. Держав є неспов

БУРЖУАЗІЯ В СТРАХУ.

Як нашим читачам звісно, в Нью Йорку йде тепер горячкова передвиборча кампанія кандидатів на майора міста. Від соціалістичної партії кандидує широко знаний соціалістичний провідник Моріс Гилквіт. Як предсказують деякі безпартійні часописи, то Гилквіт виїде побідоносно над буржуазними кандидатами і стане головою Нью Йорку. Буржуазія злякалась. Та щоби заздальгід знати як менше-більше буде представляти ся вислід голосованя, буржуазна часопись "The Evening World" зарядила в найгустішше заселеній дільниці міста пробне голосоване.

Співробітники сеї часописи перевели пробне голосоване між 4,000 особами. Показалось, що кандидат т. зв. "Тамани Гол" Гайлен, дістав 1603 голоси, кандидат соціалістичний Гилквіт дістав 1,581 голос, кандидат републиканської партії, Беннет, дістав 664 голоси, а старий майор Мітчел, лише 435 голосів.

Тепер буржуазія, побачивши силу за Гилквитом, пустила в рух проти него цілу свою машинерію лайдатів. Чи власть ся її знищити Гилквита, покаже недалекий час виборів.

ГР. СЕМЕШКО ГОЛОВОЮ СУДУ НАД УКР. ПРОВОКАТОРОМ.

Владивостоцький дневник "Далекая Окраина" приносить вісти про суд над провокатором І. Л. Мостіпаном, який був режісером українського драматичного кружка у Владивостоці. Перед чотирма місяцями відкрито, що він був на службі "охрані" і арештовано його. Суд складав ся з представників громадських організацій, а іменем: від рос. соц. дем. партії Г. Ф. Раев і П. Ф. Нікіфоров, від укр. соц. дем. партії Гр. Семешко і П. К. Павленко, від партії соц. револ. Б.О.Сквірський і К. С. Яковлев, від телеграфістів А. Г. Харченко і М. Ф. Штун А. Сиротенко і Політика, від комісії народних відчитів Ф. А.Водер, від українського кружка Н. ровнів і Н. А. Тимофеев та комісар для розбору справ "охрані" Гр. П. Бадарін.

На першім засіданю суду адвокат Н. П. Дукельський представив перед суддями весь доказовий матеріал в справі Мостіпана. Рішено дати Мостіпанови як найширшу спромому боронити ся, т. е. призивати всіх покликаних ним свідків і допустити оборонця, якого Мостіпан покличе.

Засідане вибрало одного головно урядовим оскаржителем Дукельського, без права рішачючого голосу. Головою суду вибрано Семешку, заступником Яковлена, секретарями Сквірського і Раева.

Весь доказовий матеріал про ти Мостіпана надруковано і в копіях розіслано кождому членови суду. Оскарженому Мостіпанови представлено в тюрмі спис судів і покликаних свідків.

Засіданя суду — публічні і відбувають ся в Народнім Домі Голова суду Семешко, се бувший спів-редактор "Робітника".

ДО ВІДОМА ТОВАРИШАМ РОБІТНИКАМ НА ЗАХОДІ.

Подаємо до відомо всім нашим товаришам робітникам на Заході, що т. Д. Мойсюк з Ферні, Б. К. є нашим агентом і має право колектувати старі як і збирати нові передплата на "Робочий Народ". Просимо всіх відноситися до него з довірем та помагати йому в його праці для "Роб. Народу".

Ред. і Адм. "Роб. Народу".

РОСІЙСЬКА ФЛОТА ПОБИЛА НІМЕЦЬКУ.

(Офіційно).

Петроград, 23 жовтня. — В часі завязаної морської боротьби, що розвинула ся між німецькою й російською фльою на балтійському морю наша фльота ушкодила дуже поважно шість німецьких суден, втім два дреднави (кораблі велика ни). По нашим боці є втрата двох суден.

ЗАЯВА КЕРЕНСЬКОГО.

Петроград, 21 жовтня. — Премієр Керенський заявив нині при отвореному вступному російського парламенту, що Росія бажає мира законно, одначе російський народ не дозволить ніколи зломати себе силою. А дальше сказав він отсе:

"Ми мусимо бороти ся лише тому, аби вратувати вітчизну".

ЖАДАЮТЬ УСУНЕННЯ З СЕНАТУ СЕНАТОРА ЛЯ-ФОЛЕТ.

Републиканський клуб в Нью Йорку і рада оборони в стейті Вісконсин ухвалили резолюцію, в котрій просять сенат в Вашингтоні, виключити з поміж себе сенатора Ля-Фоллета, за його анти-патріотичну діяльність.

Сенатор Ля-Фоллет до сеї пори виступає проти війни і проти примусової військової служби.

РОСІЙСЬКІ ДЕЛЕГАТИ НА АЛІАНТСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Петроград. — Російськими делегатами на аліантській конференції в Парижі будуть: генерал Алексієв і бувші міністри Аксентієв і Церетелі.

ТОВ. М. ПОПОВИЧ ВИХІВ ДО ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ.

Тов. М. Попович, редактор "Роб. Народу" вихів минулої неділі до Злуч. Держав як делегат від Екс. Ком. У.С.Д.П. щоби порозумітися з тамошніми організаціями що до спільної праці в несеню помочи нашим товаришам на Україні.

Дуже можливо, що т. Попович вертаючи зі Злуч. Держав до Канади, вступить по дорозі до декотрих відділів нашої партії на Сході.

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА РОБІТНИЧУ ПРЕСУ!

Зміна адреси ФОТОГРАФІЧНОГО ЗАВЕДЕННЯ.

Від першого падолиста с. р. фотографічне заведення доси існуюче під ч. 587 Селкирк ул. — переносу до нового місця під ч. 273 Селкирк ул. **І. ГАЛДЗІНСЬКИЙ**

Однічка Найстарша Українська Крайовська Робітня в Вінніпегу Phone: St. John 2864.

ВЛАСТИТЕЛЬ, С. ЮСКІВ.

Висилає на жадане гарний ілюстрований каталог мужських убранных даром в українській мові.

Пішть скоро, за ним.

Если хочете мати гарне убранне, найкращу моду, перворядно зроблене з найлучшої матерії і щоб Ви себе задоволили, повинні посилати замовлене, або особисто вдаватися на адресу:

The Ruthenian Clothing & Tailoring
882 MAIN ST., WINNIPEG, MAN.

"ROBOTNYJ NAROD"
 (The Working People)
 The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party,
 Affiliated with the S. D. Party of Canada.
 Published weekly by
 The Executive Committee of the U. S. D. P. of Canada,
 at 873 Main St. Winnipeg, Man.

Phone: St. John 1465

M. Popovich, Editor.

Subscription \$ 1.50 a year in Canada. Elsewhere \$1.75.

"РОБОЧИЙ НАРОД"

одинока в Канаді і найстарша в Америці соціал-демократична часопись, орган Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді.

Виходить що тижня.

Редактор, М. Попович.

Річна передплата на "Р. Н." вносить:

в Канаді \$1.50
в других краях 1.75

Рукописи не звертає ся.

За оголошення редакція "Р. Н." не відповідає.

Адреса до "Р. Н." така:

"ROBOTNYJ NAROD"

Box 3658, (St. B.) Winnipeg, Man.

ЖДЕМО НА ДЕНЬ ПОБИДИ!

Як колись по наполеонських війнах вогонь революції змів по цілій Європі стару тиранію і насильства, так тепер ся страшна всесвітня війна веде до того, щоб покласти кінець нинішній лудожерчій капіталістичній системі.

Велика буржуазія розпочала сю війну для своєї користі, запалила до взаїмного морду всі народи, спустошила цілу Європу і тепер замість побіди, бачить перед собою загибель. Вона зайшла так далеко, що нік її нині з-сього вицофатись ціло. Во на бачить, що зближають ся дні, в яких коли не цілий світ, то левно ціла Европа буде обнята революцією, а за сим прийде й кінець її панованню.

Росія започаткувала вже. Нині російський пролетаріат не авдоволяє ся вже поваленем царату та півбуржуазним правительством, а домагаєсь вповні стати власником своєї праці. Російський пролетаріат не хоче оставатись надаліше рабом буржуазії, — він постановив боротись з буржуазією до кінця. І він побідить.

Слідами Росії підуть вскорі і другі держави. Заклик російського пролетаріату до народів центральних держав пійти слідами Росії, починає давати овочи. В Німеччині і Австрії невдоволене народа зростає з кожним днем. Німецький мілітарний кулак не в силі дальше вдержати залізну дисципліну. Не тільки доходить до нас частіші всти про бунти голодних мас по більшій містах, але на днях рознеслась по світу ще більш відрадніша вістка про те, що й німецьку армію та флоту обнімає дух революції. Грунт під ногами великої буржуазії починає провалюватись. Вона силкуєть ся ратуватись ще до якогось часу всякими обіцянками, реформами, перебудовами правительств і т. п., але се не на довго заспокоїть гнів народа. Чим довше буде протягатись війна, тим буде зростати більше нужда і голод а з тим і скорший прихід революції.

В Італії цар-голод розпановив ся таки на добре. Нічого не помагають нарікання та заохочування так італійської, як і заграничної буржуазії, що треба напружити всі свої сили аби побіди ворога. Голод каже, що він побідить, але перше ворога домашнього, а відтак аж заграничного.

Буржуазія дуже нелюбо прислухуєть ся коли її говорити, що так як війну розпочала буржуазія цілого світа, так її і виграє працюючий люд цілого світа під командою всемогучого царя-голода. Сей цар-голод не тільки, що скинув вже з престола царя Росії, він скине ще й кайзера, він посидкає всіх коронованих й некоронованих драугів всіх воюючих країн. Він вже підготовляє народні маси до атаки, він й розказує тим масам тепер докладніше хто втягнув їх до сеї війни, та в чим інтереси вона ведець ся.

Тож й ждемо з нетерпелістю на той день побіди, ждемо на день, в котрім з усіх парламентів буде повітати знамя працюючого люду — червоний прапор.

А день той вже не за горами!

ДЕКЛАРАЦІЯ ФРАНЦУЗЬКИХ ІНТЕРНАЦІОНАЛІСТІВ.

На анкету голясько-скандинавського комітету французькі цімервальдці відповіли слідує:

Теперішня війна блискучо до вела правильність теоретичних та практичних тверджень соціалізму.

Першою справою відживаючого Інтернаціоналу повинно бути зміцнене принципів соціалізму і повернене на старий передування шлях всіх його членів, що відхилили ся від нього, або остаточно зірване з ними, як що вони не скотять вилікувати ся своїх помилок.

Відвічальність за теперішню війну з її безпосередніми наслідками спадає на правительства.

Жадна метафізика та реторика, жадне насильство над думкою, політична спритність рук не могли оправдати сеї війни, типово імперіалістичної.

Вона була і лишаєть ся для всіх правительств великою завойовничою війною.

Соціалістичні партії повинні зберечи незалежність щодо своїх правительств і збільшити, поширити соціалістичну та революційну пропаганду проти війни та капіталізму.

Франція цілком поділяє формулу мира російських соціалістів, що обстоюють негайне встановлене мира без анексії та контрибуцій; приймаючи сю формулу французькі соціалісти, котрі завжди були проти того, щоб розпочинати війну задля повернення Франції Альзасці і Лютарингії, вважають, що се питання повинно бути розв'язане в згоді з волею народів, господарів своєї долі.

Відшколоване країнам за всі зруйнована та втрачена, спричинені війною, повинні дати капіталісти великих держав — вино виників-війни.

Найкращою запорукою миру буде міжнародна згода працюючих всього світа, з'організованих для боротьби з будь-я-

ким імперіалізмом. Інтернаціонал повинен відкинути всякє співробітництво з правительствами, як в справах війни, так і в справах мира.

3 ПОЛЬЦІ.

Коли польські соціалісти-інтернаціоналісти рік тому назад вели агітацію проти війни, за непримиримо боротьбу з імперіалізмом обох воюючих сторін, польська буржуазія обурювала ся, або глузувала з них, а в Лодзі навіть допомагала німецьким властям арештувати їх.

Але жите перемогло. Господарче та політичне становище Польщі, а також ті умови, серед яких доводять ся провадити свою діяльність Польській Державній Раді, примусили її саму виступити тепер проти імперіалізму, за мир.

Так, в одній з резолюцій Державної Ради читаємо: "польський народ не хоче роздувати полумя міжнародної ворожнечі, але жагуче бажає стати чинником мира, спричинитись до припинення теперішньої кривавої боротьби". Прелат же Пржездзецкий, член Державної Ради, на засіданню останньої відповідаючи на претензії германофіла Студинського сказав між иншим: "так, Державна Рада не хоче оповіщати війни, бо такий вичнок був би шкідливий для країни та скомпромітував би Раду.

Під нинішню хвилю Польща повинна взяти на себе ролю посередниці в мирових переговорах, щоб швидше припинило ся се військове божевіле, що заганувало світом".

Виступ польських соціалістів в Галичині Дашинського, що до сї обстоював єднане з польською буржуазією та вся його діяльність там (в Стокгольмі) свідчить про те, що не тільки галицькі польські соціалісти, але й польська буржуазія примушена дбати про мир і йти тим шляхом, на котрий її ще з початку війни штовхали польські соціалісти цімервальдці, зустрічаючи з її боку лише обурене.

Сїй теперішній зміні політики польської буржуазії дуже сприяли революційні настрої серед польського пролетаріату, викликані революцією в Росії.

Той процес контр-революції, що почав ся тепер в Росії і котрий виявив ся між иншим в коінфлікті з Фінляндією та Україною безперечно може ослабити корисний для Росії процес конфлікту польської буржуазії з німецьким правительством. Але він ще більше зміцнить солідарність польського пролетаріату з революційним до кінця пролетаріатом обох воюючих сторін.

Нов. Жинь.

НЕ БАЧИВ ІНШОГО ВИХОДУ.

Довголітній приятель президента Вилсона, вступив до Соціалістичної Партії.

o)I(o—

Віліям Беард Гейл, довголітній приятель президента Вилсона, вніс аплікацію о прийняте його в члени Соціалістичної Партії.

Гейл був через довший час визначним членом "Синів Американської Революції" і лектором на Оксфордським університеті.

"Я, як горожанин Нью Йорку не знаю іншої дороги, якою можна зберечи святі традиції своєї боди та охоронити демократію, як тільки через голосоване на Мориса Гилквіта, соціалістичного кандидата на становище майора. Обі старі партії віддались душою і тілом зарозумілій капіталістичній класі".

Карл Евальд.

ДВОНОГИЙ.

(З рос. пер. П.)

«О»

(Продовжене).

Відтак они стягнули з нього шкіру і повісили на високій жердці серед поля так,щоби она була видна всюди всім і кождому.

— Лев убитий! — кричав воробець, перелітаючи від дверей до дверей. — Двоногий убив царя лівів. Його шкіра висить на жердці перед домом... я видів власними очима.

Звір'ята зібрались сюди зі всіх сторін, щоби самим переконались про правильність його слів. Стоячи на краю ліса, они вдивились поглядали на дім Двоногого, а зверху на землю зі страхом дивились птиці.

— Тепер всему кінець! — сказав олень. І справді, се був кінець.

А в день до Двоногого, сидівшого коло свого дому, прибіг орангутан і сказав йому: — Здорові були, двоюродний брате!

Двоногий став приглядати-ся прибульцеві, не відповідаючи йому.

— Ти, бути-може, чув, — продовжав орангутан, — що я висказував ся про тебе дуже погано. Не заперечую того, що я був трохи неосторожний. Але, знаєш... коли видив такую убогу сімю, як була ваша, то боїш ся, щоби она не сіла тобі на шию. Знай у нас самих є діти, а тепер не легко прокормити ся. Крім того, ти оводі варварів мене палкою. Значить, ми обидва вже порухувались.

— Чого тобі від мене потрібно? — спитав Двоногий. — Я не маю ні охоти ні часу слухати твого базікання.

— Ну, не горячись так, двоюродний брате, — сказав орангутан, сідаючи поруч Двоногого. — Я клою голову перед твоїми успіхами. Тобі повезло... Але, мій Боже, я, розуміє ся, не заперечую і твоїх здібностей. Ти поступав знаменито. Історія з конем була одушевляюча. І, крім того, ти еще перехитрив льва...

— Чогож тобі властиво від мене потрібно, не шчане сотворіне? — нетерпеливо спитав Двоногий.

— Я хочу ввійти з тобою в компанію, двоюродний брате! Если ми будемо працювати разом, ми завоюем весь світ.

— Ти з ума зійшов? Що мені робити з таким глупим, сьмшним звір'ям, як ти? Прещінь ти нічим не можеш бути мені корисним? Іди геть, а то я так вгложу тебе, що ти по вік не забудеш!

Орангутан трохи подав ся назад, але все таки ще не відмовив ся від свого наміру.

— Подумай, двоюродний брате! — сказав він. — як би ти спритний не був, то всеж я можу бути тобі помічним. Я можу бути посередником між тобою і звір'ятами. Я вмюю робити те, чого ти не вмієш, а чого я не вмюю, того я легко навчусь. Сидячи на яблоні я слідив за тобою і за всім, що ти робив в полю; багато твоїх штук я вже знаю. Знай отже...

Двоногий встав зі свого місця і ухватив орангутана за руку.

— Ходіть сюди, щось вам покажу! — закричав він до своїх домашніх.

Вся сім'я виийшла з дому і видивилась на орангутана.

— Той парень хоче заложити зі мною діло на компанійних основах, — сказав Двоногий сьміючись. — Він каже, що вже навчив ся від мене того діла. Прекрасно. Давайте но посадимо його в клітку; нехай нас забавляє в лиху погоду своїми штуками та скоками.

Всі протести орангутана не помогли нічого. Двоногий цупко держав його, а коли його сини зробили клітку, він всадив його до ньої.

— Ні, сім'я все таки дрянн, — ворчав він сидючи в клітці і ловлячи на собі блохи.

РОЗДІЛ ОДИНАЦЯТИЙ.

Много, много літ пізнійше.

Минуло много, много літ, століть і тисячліть. І се, про що ми хочемо розказати, случилось вже не в лісі, не в теплих краях світа, де сонце світить яркіше, чим у нас, дощ обильнійший, а всі звір'ята здоровші і більші, позаяк там зима не може зробити ім жадної шкоди.

Се случилось в великій селі Юляндії.

В тім часі там був яркас ярмарок, і село кипіло народом і худобою. Всюди стояли отворені склепи, в яких продавано за дешево шину деревляні черевки, бляшану посуду, солодошці, забавки і всяку всячину. Ту були шатра, в котрих продалось пиво і другі напої, було і велике шатро для танців.

Відтак ту були устроєні балагани, дві карузелі, шатро, в котрім показували найгрубішу в світі жінчину, а дальше друге шатро, в котрім за п'ятнайцять копійок можна було зобачити самого найменшого в світі карлика.

На ярмарку було також шатро, де показували білих мишиш, еще одно шатро з театром блох, много катеринок гравших на перерив свої голосні мелодії так, що розмовляючим трудно було розуміти один другого, було много п'яних селян і парубчаків, вироблявших всякі штуки і жарти.

Але по середині ярмаркової площі в великій шатрі був схований "цьяк" ярмарку. Його можна було зобачити за п'ятнайцять копійок; а если хто хотів знати, що то таке, йому треба було лише послухати муштини, стояшого перед шатром, що кричав охриплим голосом:

— Панове, милости просим, сюди, сюди! Лише п'ятнайцять копійок для дорослих, а діти платять половину. Ту ви зобачите щось такого, чого ніколи еще не показували на сім місці, лише представляли перед королями і знатними особами всього світа. Той, кого-я маю честь вам представити, сам є — цар, цар звірів, поважаний панове — страшний лев. Він живе в краях центральної Африки і такий сильний, що передньою лапою може убити бика. На сідане він з'їдає що дня по дві ягнати. Если він вискочив з клітки, то скорше чим за десять мінут всі ви були би вже на тамтїм світі. Але не бійтесь, панове! Лев замкнений вклітці з грубими залізними штабами. Ту показують того кровожадного хижака — п'ятнайцять копійок для дорослих, діти платять половину! Прошу, прошу, панове! Спішіть ся поки ще не пізно. Ніколи в житю ви не побачите чогось подібного за таку дешево ціну!

(Докінче в слідуєчій числі).

ЩО ТО ТАКЕ КЛЕРИКАЛІЗМ?

Чи є безличніша брехня над попівською? Чи є яка гірша образа божа? У попів все на устах слова: вітчизна, нарід — а Рим опановує народами, підбиває їх і веде до матеріальної руїни. Кажуть попи, що вони мають тут на землі власть дану їм від Бога — тай панують. Але церква вже дійшла до краю морального занепаду, бо ті, що проповідують слово боже, є часто гірші від чорта. Вони живуть нераз у найбільших роскошах і не жалують собі нічого. У них божі слова на устах, але їх діла злі, неморальні. Вигода, слава, власть, розкішне жите — от все попівські цінні, котрі вони хотять осягнути при помочи Бога.

Іх одинока вітчизна — то Рим, а повна мошонка — то їх нарід. Небо для попа — то його черевце, добрий апетит до їди і напоїв.

І ті люди, ті безувіри, котрі плюють правді в лице, обкидають її болотом, пишануть ся прапором брехні, що зміняють свою краску всеяк лиш з того будуть мати користь, — ті люди, що тисячі мучеників свого народа обезчещують, а мучителів — катів благословлять і прославляють, за їх страши, о пімсту до неба визнаючи муки — ті люди беруть ся тепер організувати нарід, хотять вести його до чесноти, вабити до себе.

Щож то є клерикалізм?

Відповідати легко. Є то політика, котра прибрала собі за оруже надприродні сили, Бога, і тим оружем воює, аби тим здобути собі як найбільше права — отсе є клерикалізм.

А що за цілі він має? Його ціль — здобути безграничну силу на землі: силу гроша і власти. А средствами до сего є релігія і віра. Клерикалізм то хитро і обережно ведена організація. Сї члени мають багато свобідного часу, тож ділають дуже скоро. Клерикалізм має на се гроші — і від правительств і від осіб приватних, від богачів і старців, — далі має клерикалізм запенену охорону перед неприятелем, має в своїх руках школи, церкви, сповіді і віру.

Тисячі літ газдують ті чорні вампири, тисячі літ їх панованя — то безперестанні кроваві війни, рабунки і загальний занепад. Попівство робить інтереси зі знаменем хреста, підбиває людство і заводить його назад до часів темноти, інквізиції.

"Запорожець"

ХУХНІТЬ ВИ, ІМОСТЬ!

(Правдива анекдота).

Тому кількадесять літ жив в селі Загуменках старий піп, Смола. Таких попів тепер і зі сьвічкою не найдеш. Він не дер людей, а гроший мав повно мов Жид. Село було велике, люди замочні, то майже що динни припадала чиясь служба божа, а все з поминками. А на поминках старий не перебарив. Пив з ними горівку, закусував чеником і кождо страву підливав сьвіжим килішчом. При тім балакав весело зі всіми разом і з кождим з окрема, оповідав сьмшні історії, часом і заспівав якусь веселу чарабашку, аж люда за черева брались зі сьміху. Така забава тяглася до пізнього вечера, доки "єгомосьць" не зійняли так, що треба було виносити їх на руках на фіру.

Тимчасом на попівстві чекало на "єгомосьця" повно людей з ріжними орудками. Одні приносили на "службу", другі на заповіді, треті прийшли до хресту і т. п. Тоді вже всіякою було. Або "єгомосьць" лягали відразу спочивати по тяжкій праці, або при помочи "Імосці" сповновали сяк-так свої духовні обовязки.

Отже трафило ся раз, що треба було конче охрестити хору дитину, хоть і "єгомосьць" були такі слабонькі, що аж з ніг валили ся. Тому кур держали "єгомосьця" попід пахи, щоби не впади, а "Імосць" подавала всіл руки, що треба було до хрещеня. Ну, і все йшло добре якийсь час. Аж як прийшло хухнути три рази на дитину, то "єгомосьць" — що нахилиль ся над нею, то все падає з рук кумів. Видячи отже, що не втєсеї штуки, звертає ся до "Імосці" і каже:

— "Хухніть ви, імость, бо я не годен".

Ну, і "Імосць" хухнула незгірше від "єгомосьця" і тим чинном церемонія зїстала довершена.

А ще одну історію розкажу вам про сего попа. Він був майстер до всього. Коли не було поминак, то він все собі сам змайстрував, що потрібне до господарства: і віз і сани і борону і граблі і бочку і коновку і стіл і шафу, словом все, що треба. А що люди його дубили і все йому за даром робили, та що жінка і дочка убьрвали ся і працювали мов прості селянки, то він не мав майже ніяких видатків хиба на науку трох синів, котрі опісля вивчили ся також на попів.

Отже одного разу питали його молоді попики при обіді на "соборчику":

— Скажіть нам, отче, що треба робити, щоби дійти до такого маєтку, як у вас?

— "Ну, як хнеш ведзець еден з другим, до тьшеба робіть, то я ці повам", відповів старий попівськи, бо так все говорив до попів і панів.

"Ото насампшуд мусіш пшез седем лят бийсь сьвіньом".

— А потому? — питали дальше зацікавлені попики.

— "Ну, потем оуж до коньца жиця зостанеш сьвіньом", закінчив старий і потягнув сьвізького пива з повної шклянки.

Любомир Селянський.

«О»

МІНІСТЕР

Уряд відновив підписання воюючої ка. котри ти гр вдан нстри саря не ст тучі зати прис бера си в

В. Левинський

Може бути, що молодий заводить ся і доброю волею, дивити ся на річи так, якими сїм і бачить, що старий лад, доше його не можна удержати реформувати державу. Та, яка випливає із воєнного тьнки царська Росія проголосила проголошені такої франції. Найсильнішим атом і полуднево-славянська пропаганда за ліквідацією де незалежної чесько-словацького проф. Масарик, котрий має антанту. Подібно має ся річ. Ся справа для Австрії тиредко заінтересовані державантанту — уся завойована. го свого з'єднання: всі Сербті одну державу "Югославії держави ведуть головно Серповну згоду антанту. Такою сїм не тільки до польської час сїдної, себто української. Північ симпатії заходу Європи ські дипломати й політики гітацію в західній Європі з входить бй побіч колівств личина, але й пруська Польд і Англія. Бажають тільки, звязків з Росією. Вкінці р війну тільки за ціну прилуче новини з одного боку а з др по Банат. Тут просто звязату.

Здійснене всіх тих націоше показали, означає нічого угорської монархії.

Тому так радо привиталкої революції: мир без анек

Тому молодий Габсбург народів Австрії в добре зр Звідси й наклін його до реф

Але бажане одно, а живе Богато говорить ся нив національної автономії. Пе

ло би скасоване дотеперіш Австрії на національні адмі

трих кождий нарід почувал був господарем у себе. Але ського. Аджеж зі своїх при

ні Польки. Поляки (всі!) лянчини на польську й укра

прилучити цілу Галичину д

дай ще більше укрити сво

ше затягнути петлю на ший

не відокремлена Галичини

фа I з 5. XI, 1916 p.

Чи рішуть ся австрійськ

ство пробоєм піти проти

Розумієть ся, що ні!

Але австрійське прави

тасумить показувати загр

нальних свобід, що вона с

Все те треба мати на і

бажане реформи монарха і

Належить признати, щ

ходів і зуслив, щоби підг

парламентарного, в який

них партій в австрійськом

стрії, не виключаючи Укра

Всі його заходи розбі

її мілітарною диктатурою,

шенем народів, особливо т

інці противорічить парла

кратична партія не може

в Австрії діялось і дієть с

новому міністерстві соція

тельство дуже й дуже хоті

ж до поодиноких народів

</

РИКАЛІЗМ?

над попівську? Чи попів все на устах опановує народаріальної руїни. Каут на землі власть. Але церква вже занепаду, бо ті, що часто гірші від чор

більших роскошах і х божі слова на у-вні. Вигода, слава, овсе попівські цілі, три помочи Бога. Рим, а повна мошон

попа — то його че-ци і напоїв. рі плюють правді в пишануть ся прапо-краску все, як лиш

ті люди, що тися-ежечешуть, а мучи-і прославляють, за звиваючі муки — ті увати нарід, хотять ти до себе.

політика, котра при-родні сили, Бога, і добути собі як най-икалізм.

ого ціль — здобути силу гроша і власті, гід і віра. Клерика-дена організація. Сі ного часу, тож діла-має на се гроші осіб приватних, від е клерикалізм запев-елем, має в своїх ру-віру.

орні вампіри, тисячі рестани кроваві вій-епад. Попівство ро-реста, підбиває люд-до часів темноти, ін-

“Запорозьць”

ІМОСТЬ

екдота). ив в селі Загуменках попів тепер і зі свьч-людий, а гроший мав велике, люди замож падала чиясь служба на поминках старий горівку, закусував че нивав свьжим кишці-ло зі всіми разом і з свьмішні історії, ча-рарбабуку, аж люди

Така забава тягла “егомость” не зіяля-носити їх на руках на

екало на “егомосці” дками. Одні прине-пановиди, треті прий-ке всьляко бувало. Ау-ву спочивати по тяж-“імосці” сповнювали ки.

до треба було конче-ть і “егомосць” були ванли ся. Тому ку-ід пахи, щоби не впа-о під руки, що треба о йшло добре якийсь ти три рази на дити-нитись ся над нею, то ни отже, що не втне ося” і каже: о я не годен” незгірше від “егомо-звістала довершена. жежу вам про сего по-со. Коли не було по-змайстрував, що по-віз і сани і борону і етіл і шафу, словом и його любині і всьо до жінка і дочки уби-рості селянки, то він в хіба на науку трох ся також на попів.

и його молоді попи-и”. о треба робити, шо-ж в вас? ць еден з другим, цо ”, відповів старий по-в до попів і панів. — шез седем лят биць

дальше вацїквалені

оньца жинця зостанеш і потягнув свьжіго

обомір Селянський.

НОВЕ МІНІСТЕРСТВО ЗАЙДЛЕРА.

ПЕРШИЙ МІНІСТЕР УКРАЇНЕЦЬ.

В. Левинський

Урядова “Wiener Zeitung” оголошує відручне царське письмо, яким іменовано новий міністерський кабінет під проводом дра Зайдлера. Зайдлер прийшов до керми державою після упадку графа Клям-Мартіна. Він утворив тимчасовий кабінет, котрий мав своїм завданням, підготувати ґрунт для нового, сталого, якого за вданем малоб бути перевести зміну конституції в Австрії. Така була воля царя Карла I, котрий, як відомо, й досі не складав присяги на вірність конституції, бо — як він заявив — не хоче в'язати себе старою а доперва зложить присягу на нову конституцію, більш ліберальну, що узгалянювалаби інтереси всіх народів австрійської держави.

Може бути, що молодий монарх габсбурзької держави руководить ся і доброю волею. Кажуть, що се людина, яка вміє дивити ся на річ так, якими вони дійсно є. Він добре орієнтується і бачить, що старий лад в Австрії веде до її загибелі і що довше його не можна удержати. Се одна причина, яка велить йому реформувати державу. Але хто знає, чи не важніша дру-га, яка впливає із воєнного її положення. Пригадаємо, що не тільки царська Росія проголосила явно клич поділу Австрії. Сей клич проголосили також держави антанту: Англія, Італія, Франція. Найсильнішим атутом в їх руках була справа чеська й полуднево-славянська. Чехи на еміграції ведуть усильну пропаганду за ліквідацією держави Габусбургів та за освоенням незалежної чесько-словацької держави. Душею сеї політики є проф. Масарик, котрий має на своїй пляни повну згоду держав антанту. Подібно має ся річ з полуднево-славянською справою. Ся справа для Австрії тим більше грізна, що в ній безпосередно заінтересовані держави антанту. Адже-ж Сербія, член антанту — уся завойована. Полудневі Славяни жадають провго свого з'єдинення: всі Сербі, Хорвати і Словінці мають твори ти одну державу “Югославію”. Пропаганда за освоенням сеї держави ведуть головню Сербі. На свій плян мають вони теж повну згоду антанту. Також і Поляки рекламують свої претендї не тільки до польської частини Галичини (західної), але й до східної, себто української. Польща все потрапила собі позискувати симпатії заходу Європи. І в сій війні, треба сказати, польські дилпюмати й політики та публіцисти знаменито ведуть аґітацію в західній Європі за незалежною Польщею, в котру входила бї побіч Королівства Польського в Росії не тільки Галичина, але й пруська Польща. І на се годять ся Франція, Італія і Англія. Бажають тільки, щоб нова Польща не рвала зовсім звязків з Росією. Вкінці румунська справа. Румуни пішли в війну тільки за ціну прилучення до румунського королівства Буковини з одного боку а з другого румунських країв Угорщини по Банат. Тут просто звязані по руках і ногах держави антанту.

Здійснене всіх тих національних справ в душі, як ми се висше показали, означає нічого іншого, як тільки кінець австрійсько-угорської монархії. Тому так радо привітала офіційна Австрія клич російської революції: мир без анексії і контрибуції! Тому молодий Габусбург хоче позискати собі довіре всіх народів Австрії в добре зрозумілому династичному інтересі. Звідси й наклін його до реформ. Але бажане одно, а жива дійсність друга. Богато говорить ся нині про перебудову Австрії, на засаді національної автономії. Переведене сеї засади в жите означало би скасоване дотеперішних австрійських провінцій, а поділ Австрії на національні адміністративні одиниці (кантони), в котрих кожний нарід почував би себе незалежним від другого і був господарем у себе. Але ледви чи в Австрії може прийти до сього. Аджеж зі своїх привілеїв не хочуть уступити ні Німці, ні Поляки. Поляки (всі!) не тільки не згодять ся на поділ Галичини на польську й українську частини, але хотять, коли не прилучити цілу Галичину до будучої незалежної Польщі, то бодай ще більше укріпити своє пановане в цій Галичині, ще більш затягнути петлю на шії українського народу, через здійснене відокремлення Галичини, заповіженого актом Франц Йосифа I з 5. XI, 1916 р.

Чи рішуть ся австрійський новий монарх і його правительство пробоем піти проти Німців і Поляків? Розуміть ся, що ні!

Але австрійське правительство мусить якось латати кінці та мусить показувати заграниці, що Австрія — се країна національних свобод, що вона спосібна до жита.

Все те треба мати на увазі, коли хочемо глибше зрозуміти бажане реформ монарха і його уряду.

Належить признати, що Зайдлер уживав всіх можливих заходів і зусиль, щоби підготувати ґрунт для нового кабінету, парламентарного, в який би входили члени головних політичних партій в австрійському парламенті і головних народів Австрії, не виключаючи Українців.

Всі його заходи розбились. Жива дійсність австрійська з її мілітарною диктатурою, усуненням горожанських свобод, душем народів, особливо таких не благодійних, як Чехи і Українці противоричить парламентаризації кабінету. Ніяка демократична партія не може брати відповідальности за те все, що в Австрії діялось і діеть ся. Так отже відмовились від участі в новому міністерстві соціал-демократи, хоч австрійське правительство дуже й дуже хотілоб мати у себе їх представника. Шо-ж до поодиноких народів, то найгострійше проти участі в новому кабінеті поставились Чехи.

Коли всі заходи Зайдлера в справі сформованого парламентарного кабінету міністрів не мали найменшого успіху, цар Карло I на власну руку зробив пробу сформовати кабінету реформи. Він покликав до цього своїх урядників, шефів міністерств а також у перше бажав заспокоїти такі народи, котрі досі в коронній Раді не мали своїх представників. Розуміємо тут покликане до нового кабінету першого Українця і першого Словінця.

Склад нового кабінету такий: Др. Зайдлер — президент і внутрішні справи; др. Цвайксінський, дотеперішній управитель міністерства просвіти, — міністер просвіти; др. Карло Банганс, дотеперішній управитель міністерства залізниць, — міністер залізниць; Гуго Шпауер, дотеперішній управитель міністерства справедливости, — міністер справедливости; Еміль Гоман, дот. управитель міністерства публичних робіт, — міністер публичних робіт; др. Фердинанд Виммер, дот. управитель міністерства скарбу, — міністер скарбу; Карло Чапй, дот. управитель міністерства краєвої оборони, — міністер краєвої оборони; проф. віденського університету др. Фрідріх бар. Візер — міністер торгівлі; властитель більшої посілости тайний радник Ернст гр. Сльва-Тярума міністер рільництва; дот. управитель міністерства торгівлі др. Віктор Махая, — міністер суспільної опіки; проф. університету, радник двора, др. Іван Горбачевський, міністер народного здоровля; секційний шеф др. Іван Жольгер, — міністер; секційний шеф др. Юліян Твардовський, — міністер без теки (Галичина).

Як читач бачить, в новому кабінеті засідають майже самі урядники, управителі міністерств і секційні шефи. Сей кабінет має бути сталим, дефінітивним і має сповнити широку свою програму в області господарства, потреб війни, нового устрою і т. п. Кабінет прийнято на загаль в Австрії досить прихильно за виимком Чехів, котрі в ньому не мають свого національного представника. Поляки мають в ньому двоох.

У перше входить в сей кабінет Українець. Проф. др. Іван Горбачевський, се спеціаліст по гігієні, проф. чеського університету в Празі, член палати панів, загально шанована Українцями людина.

Сам факт його іменованя свідчить, що корона рахуєть ся з Українцями, особливо в теперішній хвилі. Можливо, що покликане Українця до кабінету заряджено теж і під впливом подій на російській Україні. Австрія може й хотіла показати Росії: погляньте, у нас перший міністер Українець! Безперечно, покликане Українця до коронної Ради — факт не без значення для Українців. Проф. Горбачевський, горячий український патріот. Він буде берегти українські інтереси в новому кабінеті. Поляки певно не привітали його іменованя. Але не треба значеня сього прибільшати. Значіне іменованя українського буржуазного демократа міністром параліжує цілком факт збереженя інституції Поляка-міністра для Галичини в новому кабінеті (гр. Твардовський). Збережене міністра Поляка для Галичини означає нічого більше як продовжуванє далі польської системи панованя в Галичині. Ся система має шілу історію. Ся система в часі війни кличе о пімсту до неба над польськими опришками в східній Галичині в мундурі галицького намісника, його старостів і урядників. Ся система віджила назад майже повно в відбитій від Росії частині східної Галичини. Хмарою повернули назад польські старости в східно-галицькі повіти. Знову підняда голову польсько-жидівська кліка по містах і місточках а хруні по селах. Дійшло до того, що староста Тремболович забороняє підчиненим собі українським громадам урядувати по українськи. Одним словом, в країну, котра від часів революції в Росії під губернатором Дорошенком тишалась великими свободами, а Українці його управою були дуже вдолені, повертає назад польська самоволя і насильство, на які австрійське правительство замикає очі. Мало того. Покликане Твардовського, загорілого польського шовініста на міністра Галичини се ніщо інше, як тільки бажане продовжуваня того огидного й проклятого польського режиму в Галичині, який панував до війни і в часі війни.

Чи се має бути шлях до перебудови Австрії на засаді національної автономії? Чи цар і його правительство думають, що “дарунком” українського міністра зможуть вони зацїквати український народ, коли на його спині гуляє згряя всьляких польських опришків і лавуків?

Бажають тільки, щоб українське парламентарне представництво в сей важний момент для долі українського народу більше прислухалось до голосу народніх укр. мас, що стогнуть в польським ярмі, не збараніло а з мужеством заняло таке становище до нового кабінету, яке приказує йому заняти усе положенє українського народу в Австрії.

іну. Вона арозуміла, що демократія всеї Європи, обєднавшись, не тільки не припинить війни, яка і розпочата тільки в інтересах капіталістів, а навпаки, повернеть ся з зброєю проти своїх же капіталістів і розпочне війну за волю трудового народу і знищенє буржуазії. Тому буржуазія і рішила вжити всіх заходів, щоб соціалістична конференція не відбула ся. Першою заговорила сама дужча буржуазія — англійська, а там за нею пішла французька і італійська. Правительства сих держав, які цілком підлягають вимогам буржуазії, заявили про ми й отверто, що паспортів на конференцію вони не видадуть і нікого за свої кордони не випустять. Колиж демократія, як се було в Італії, настоювала на своєю, там почали ся такі арешти та суди, яким могла позавидувати навіть Миколаївська Росія. Мало того, побачивши небезпеку, англійська і французька буржуазія вськими способами почала провокувати заходи щодо стокгольмської конференції, називаючи її німецькою вигадкою, і таким чином частину демократії збила з пантелику і прилучила її на свій бік. Колиж російська демократія всеж таки настоювала на конференції, англійська і французька буржуазія почала впливати і на російське правительство. І от стало ся таке, що коли в перші дні революції, правительство Росії добачило в заходах демократії що до мира майже єдиний вихід, то тепер воно повернуло назад і заявило, що постанови стокгольмської конференції для нього не обовязкові. “Хай собі там, мовляв, совіщають ся, а ми робити нем своє”. Одначе і се не спинило демократію. Аби вяснити все на місцях, представники російської демократії виїхали у Францію, де мали наради з соціалістичними організаціями, а потім у Англію, де відбула ся конференція соціалістів всьх союзних держав.

15 серпня в Вестмінстерській салі в Лондоні зібранись 68 делегатів соціалістів — Росії, Англії, Франції, Італії, Бельгії, Греції, Португалії і Полуднево-Африканських Кольоній. Конференцію об'явив відкритою бувший міністер Гендерсон, який сердечно привітав гостей і заявив:

“Ми зібранись тут для обговореня питань, від вирішеня яких треба ждати таких величезних результатів, що ще ніколи не було таких нарад трудових груп, якіб могли дати такі наслідки. Ми зібранись на початку четвертого року самої страшної війни для вирішеня і розвязаня по всій справедливости становища, яке мусять заняти всі трудові соціалістичні партії союзних країн в справі війни і мира”.

Такими словами і з такою важливою задачею розпочала ся лондонська конференція, яка мала установити згоду між соціалістами союзних держав, представники яких направились ся до Стокгольму 27 серпня для переговорів з соціалістами Німеччини, Австрії, Болгарії і Туреччини.

Докладних відомостей про лондонську соціалістичну нараду немає, але телеграма агенції зі Стокгольму вказує, що організаційний комітет стокгольмської соціалістичної конференції повідомляє, що конференція відкладає ся, позаяк англійське правительство не видає паспортів.

А щоб справа з соціалістичною конференцією стала ще яснішою, я мущу навести кілька фактів про те, якою болячкою в горлі буржуазії союзних нам держав стоїть навіть одно слово мир.

Англіїці і Французи навіть відмовляють ся впускати в свої держави і пропускати до Росії членів соціалістичних партій, коли вони стоять за мир. Так, 15 серпня вони не пропустили в Росію професора женевського університету Г. Лібміна тільки через те, що Лібмін член центрального комітету “Бунда” — интернаціоналіст.

19 серпня в Лондоні арештовано російського соціаліста Юрія Чечеріна тільки за те, що він стоїть за мир.

А з сього вже ясно і те, в який бік повертає буржуазія, оскільки вона хоче мира і як піклуєть ся про волю в Росії і про інтереси революції.

“Нар. Воля” — Київ. І. Михайлович.

БУРЖУАЗІЯ І МИР.

Ще ніколи, з самого початку війни не стояло так остро пита-го, як тепер.

Росія вся в цілому — від Великого Океану до Карпат і від Білого до Чорного моря, в передсмертних болях корчить ся під гнітом страшного кривавого пожару.

Та-ж біль і ті-ж муки помічають ся і у Італії і у Франції. Ше гірші часи переживає Німеччина з усіми завойованими нею областями.

В Польщі, як оповідає уповажений невоюючих держав по роздачі харчових продуктів, вимирає майже половина (41%) людий. 148 тисяч Євреїв не мають засобів до жита. Люди з голоду вмирають на вулицях і живуть в підвалах і шельхах. В самому Берліні, німецькій столиці, як повідомляє “берлінська Газета”, майже те саме.

І от, не дивлячись на те все, ще ніколи не були ми так далеко від мира, як тепер.

Телеграф приніс звістку, що остання надія на мир пропала: Стокгольмська мирова соціалістична конференція, яка мала бути скликана на 27 серпня, відсувається ся на далі, а по всім тим відомостям, які були до сього часу, видно, що вона ніколи більш скликана не буде і що всьвітній пролетаріат мусить шукати інших шляхів до згоди.

Отже тепер надзвичайно важно вяснити, хтож винен в тому, що мирна конференція не відбудєть ся, а також — на чию і голову мусить власти вся вина за те, що шлях до близького мира закрито.

Коли ми пригадаємо, як почала ся справа з мирною конференцією в Стокгольмі, ми побачимо, що першою на діловий ґрунт поставила сю справу російська демократія з перших днів революції. “Мир, без анексії і контрибуції” голосно на увесь свьт заявила вона і предложила демократії всьх воюючих держав, справу мира вирішити власними силами, зібравшись в Стокгольмі на конференцію.

Цілком зрозуміло, що на сей заклик відгукнули ся соціалісти усьх воюючих держав, але тільки “відгукнули ся”, бо як тільки соціалісти задумали післати до Стокгольму своїх представників, буржуазні правительства їх, заявили їм: “ні, не спішіть!” Буржуазія в сій мировій конференції зобачила не мир, а ві-

В. Левинський

Буржуазія і мир.

Ще ніколи, з самого початку війни не стояло так остро пита-го, як тепер.

Росія вся в цілому — від Великого Океану до Карпат і від Білого до Чорного моря, в передсмертних болях корчить ся під гнітом страшного кривавого пожару.

Та-ж біль і ті-ж муки помічають ся і у Італії і у Франції. Ше гірші часи переживає Німеччина з усіми завойованими нею областями.

В Польщі, як оповідає уповажений невоюючих держав по роздачі харчових продуктів, вимирає майже половина (41%) людий. 148 тисяч Євреїв не мають засобів до жита. Люди з голоду вмирають на вулицях і живуть в підвалах і шельхах. В самому Берліні, німецькій столиці, як повідомляє “берлінська Газета”, майже те саме.

І от, не дивлячись на те все, ще ніколи не були ми так далеко від мира, як тепер.

Телеграф приніс звістку, що остання надія на мир пропала: Стокгольмська мирова соціалістична конференція, яка мала бути скликана на 27 серпня, відсувається ся на далі, а по всім тим відомостям, які були до сього часу, видно, що вона ніколи більш скликана не буде і що всьвітній пролетаріат мусить шукати інших шляхів до згоди.

Отже тепер надзвичайно важно вяснити, хтож винен в тому, що мирна конференція не відбудєть ся, а також — на чию і голову мусить власти вся вина за те, що шлях до близького мира закрито.

Коли ми пригадаємо, як почала ся справа з мирною конференцією в Стокгольмі, ми побачимо, що першою на діловий ґрунт поставила сю справу російська демократія з перших днів революції. “Мир, без анексії і контрибуції” голосно на увесь свьт заявила вона і предложила демократії всьх воюючих держав, справу мира вирішити власними силами, зібравшись в Стокгольмі на конференцію.

Цілком зрозуміло, що на сей заклик відгукнули ся соціалісти усьх воюючих держав, але тільки “відгукнули ся”, бо як тільки соціалісти задумали післати до Стокгольму своїх представників, буржуазні правительства їх, заявили їм: “ні, не спішіть!” Буржуазія в сій мировій конференції зобачила не мир, а ві-

Купуйте отсі книжки в редакції “Робочого Народу”:

Царська Росія і українська справа 50ц

Філософія штуки 50ц

Бог в революції 35ц

Календар “Новий Свьт” 30ц

За землю і волю 25ц

Розвиток соціалізму від утопії до науки 15ц

Хитра механіка 15ц

Земля і чоловік 15ц

Робітнича Читанка 15ц

Соціалізм а Релігія 15ц

Відокремлене Галичини 12ц

Релігія розуму 10ц

Добробит і інші оповіданя 10ц

Історія червоного прапора 10ц

Конець свьта 10ц

Наш Прометей 10ц

Червоний Кобзар, найкращі пісні 10ц

Американський Робітник 10ц

Робітничі пісні 10ц

Дорога до свьдомости 10ц

Біблія капіталіста 10ц

Жінка і соціалне питання 5ц

Гори трупів і море крови та сліз 5ц

Золото і нужда в Америці 5ц

Важне питання 5ц

Кляса проти кляси 5ц

Впра і громадські справи 5ц

Як мужик двох генералів вигодував? 5ц

Боротьба о сонце 3ц

Адресуйте так:

ROBOTCHYJ NAROD

Box 3658, (St. B.)

Winnipeg, Man.

3 ГАЗЕТ ТА ЖУРНАЛІВ.

З УСІХ БОКІВ.

З приводу повідомлень про те, що в оставлених російським військом Галичині і Буковині, Австрійці почали катувати українську інтелігенцію без суду і слідства, обвинувачуючи в зраді Австрії, "Н. Р." пише:

"Знов запрацювали доносики і знов до сих чорних круків прихляється ся вухо власті і зно ва нещасну землю катують її "визволенці". Не встигли ще забути люди про той жах, що виробляли над ними "визволенці" з одного боку, як прийшли нові "визволенці", з того боку, і добивають недобитків мученого українства.

За що? І коли сьому край буде?

Три роки Галичина й Буковина покутують свою принадлежність до українського народу, своє граничне становище між сходом і заходом. І не знати, хто гірший виходить у сій вопіючій справі, у сій своєрідній боротьбі лютістю, і кому скаржити ся на долю народу, що гід не однакою і від "своїх" і від "чужих", що не може врешті на віть розібрати, хто тут "свій", а хто "чужий"... Бо поводять ся во ни однакою — як кати і насильники...

Катувала й мордувала український народ Галичини й Буковини російська влада, коли відвойовувала сі краї від Австрійців, а тепер, коли заняли їх Австрійці, мордують вони.

Далі газета пригадує, що раніш (до війни) благородні сини українського народу, коли Мадяри нівели українське населення, звертали ся з протестом до Європи, а тепер...

"Тепер навіть апелювати ні до кого, бо ми вже не в Європі, бо справжня Європа — Європа розуму й думки, Європа інтелігенції й освіти, Європа чести і совісті — ся Європа не існує. Вона сама пропала, задушена під чоботиськом новітніх вандалів. І рушуть ся все, чим жила людність, і саме насильство та гвалт панує по всіх просторах цивілізованого світа. Ось що маємо в результаті того розбещування, того здичавія, що принесли з собою три роки люті боротьби між народами. Та на чолі сеї загально людської трагедії надто червоною плямою вирізняється ся частина України, зачеплена війною. Все у неї взято, зруйновано, згнєбовано — і навіть співчути людсько вона за се не здобула."

Бо ті, що страждають над долею і Сербії і Бельгії і Польщі — Галичину та Буковину тільки згадують, як "обєкт визволення". З одного боку її визволяють Німці, а з другого Росіяни, а що то за "визволене", то не тільки Бог, а й люди бачуть. Однак не дивлячись на се все "Н. Р." надіється, що усього народу

"навіть теперішні вандалі до ноги не винищать. Вія таки виживе. Виживе і поставити колись свій рахунок до оплати". Віримо й ми, що виживе, але скільки ще мук, яку велетенську боротьбу ще має провадити він, коли згадаємо, що останні звістки вказують, що Галичину й Буковину хотять прилучити до Польщі, а як Галичанам жило ся з Поляками, то не варто й згадувати.

КООПЕРАТИВНИЙ РУХ СЕРЕД РОБІТНИЦТВА.

Рух сей особливо помічається у Харкові, де є кілька десятків тисяч робітників. Робітники вносять постанови, щоб цілими заводами вступати до харківської споживчої кооперативи "Об'єднання", яка нараховує зараз 13.000 членів. Робітники деяких заводів вносять до сеї кооперативи вступні й паяви (уділові) вносять гуртом, ці-

лими заводами, через адміністрацію сих заводів.

СОЦІАЛІСТИЧНА КООПЕРАТИВА.

Така кооператива заснувала ся у Харкові. Заснована вона на амнегованими (помилуваними) політичними. Кооператива відкрили слюсарсько-механічні майстерні, які містяться при каторжній тюрмі.

ПОСТАНОВИ ПЕРШОГО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО З'ЇЗДУ.

Перший Всеукраїнський Робітничий З'їзд, що відбув ся в Києві, 10 липня, постановив:

- 1) вся земля виключається з товарного обороту;
2) всі землі на Україні приватних власників, церковні, монастирські, княжескі, удільні і казєнні переходять в Український Земельний фонд без всякого викупу; сим фондом порядкує Український Соїм, повітові та волостні земельні комітети, вибрані на основі загальної рівності, безпосереднього і таємного виборчого права; ся постанова повинна бути затверджена Всеросійськими Установчими Зборами;
3) користуванє землею з Українського Земельного фонду повинно бути улаштованє в інтересах працюючого люду;
4) користуванє землею з Українського фонду працюючим селянством повинно бути улаштованє на основі установленої норми, не менше споживчої і не більше трудової;
5) зважаючи на те, що велике сильне господарство економічно і технічно вигідніше від хазайства дрібного, в інтересах розвитку продукційних сил, не обходячи великі зразкові хазайства зберегти, з'організувавши їх ведене на дійсно демократичних, громадських основах;
6) як Український Соїм, так і органи місцевого самопорядкування повинні розвивати широку допомогу сільсько-господарській кооперативі у всіх формах;
7) Війну треба скінчити як найскорше і для того Тимчасовий Уряд повинен в рішучій формі вимагати від Англії, Франції і інших союзників розпочати зараз же в купі з Росією мирні переговори з центральними державами і при відмові союзників зробити дальші кроки, щоб спинити війну.

З'їзд постановляє скликати всю революційну демократію України і всієї Росії до активного енергійного відпору наступу на противників на фронті і всемірної піддержки армії в тилу.

Про автономію, федерацію і Установчі Збори.

Підносячи старе гасло українського пролетаріату — автономію України, яка остаточно має бути уложена на Українських Установчих Зборах, і визнаючи, що викликані війною зміни економічних і політичних взаємин України і Росії вимагають федеративности звязку суверенної автономії України з Росією, і-ший Всеукраїнський Робітничий З'їзд кличе пролетаріат України: 1) взяти найдальнішу участь в початім вже будованю автономії України, щоб забезпечити найповнішу демократичність сього устрою в інтересах пролетаріату і найширших мас людности і змогти ся взяти про від в сій роботі. 2) З'їзд признає, що на основу автономного устрою треба покласти як найбільшу участь самого народу в справах управління, для чого всі органи власті повинні бути козмоаі виборні — не єдиновісні — і вести роботу управління в постійнім порозуміню, або безпосереднє з обравшою їх людиністю, або з її представництвом.

Перший Всеукраїнський Робітничий З'їзд визнає потрібним: 1) Щоб все українське робітництво підтримувало з усею силою і енергією як Українську Центральну Раду, так і Генеральний Секретаріат.

2) Щоб представництво українського пролетаріату в Українській Центральній Раді, ставлячи своєю метою здійсненє завдань і цілей революції як в Росії, так і на Україні повинно, простуючи до сього в тіснім єднаню з робітництвом інших націй і в згоді з всею революційною демократією, як українською, так і українською, займати самостійну клясову позицію."

Метою утвореної кооперативи є піддержка через відлучуванє від прибутків робітничого професійного та страйкового руху, а також, соціалістичних партій.

Для членів товариства, що беруть участь в страйках, або втрачають роботу через лождат, дозволяється ся продавати товар в борг за згодою правління та зборів уповажненя.

Робітничая кооператива за короткий час придбала коло 75 тисяч членів, що вже внесли го тівкою 250 тисяч карбованців. Пай — 10 карб. До кооперативи пристали вже 250 фабрик.

бінтичний З'їзд визнає потрібним:

1) Щоб все українське робітництво підтримувало з усею силою і енергією як Українську Центральну Раду, так і Генеральний Секретаріат.

2) Щоб представництво українського пролетаріату в Українській Центральній Раді, ставлячи своєю метою здійсненє завдань і цілей революції як в Росії, так і на Україні повинно, простуючи до сього в тіснім єднаню з робітництвом інших націй і в згоді з всею революційною демократією, як українською, так і українською, займати самостійну клясову позицію."

ПОБІДИ СОЦІАЛІСТІВ.

ВИБОРИ ДО МІСЬКИХ РАД.

Ялта, 23 серпня. — Відбули ся вибори до міської ради в Алушту. Вибрали: соціалістів-революціонерів — 11, Татар — 3, від союзу трудящих ся — 3 і Єврейів — 1.

Романово-Борисоглібськ, 22 серпня. — Відбули ся тут вибори гласних до міської ради. Вибрано: 17 соціалістів-революціонерів, 1 від партії народної свободи, 1 від духовенства, 2 від служачих, 5 від домовласників і торговпромисловців і 1 від трудової інтелігенції.

Ростов над Доном, 22 серпня. — В Ейську докінчили ся вибори гласних до міської ради. Вибрано: 33 соціалістів-революціонерів, 18 соціалістів-революціонерів, 4 кадєтів, 3 трудовиків і 3 безпартійних. Мійським головою вибрали соціаліста-демократа Гаєзенка, а предсідателем думи соціаліста революціонера Лебедева.

Петроград, 23 серпня. — В мійську центральну думу вибрано: соціалістів-революціонерів — 75, большевиків — 67, кадєтів — 42, меньшевиків і интернаціоналістів — 8, трудовиків — 2, група "єдинства" — 2, радикально-демократична і рєпублікансько-демократична партії, торгово-промислового союзу і союз інжинірів по 1. Всього подано 549.377 голосів, приблизно 35 процент всього числа виборців.

ДЛЯ НАС ПРИМІР!

Центральна Робітничая кооператива в Москві.

З кінцем серпня відбули ся перші збори уповноважених споживчого товариства "Московська центральна робітничая кооператива".

Задачею сеї кооперативи є утворити організацію для задоволення харчових потреб робітників, на кошті самих робітників, де робітники виявляли самодіяльність, і запобігти тим випадкам, коли фабриканти позбавляють робітників харчів підчас страйку.

Щоб зберегти однаковість, єдність клясового складу кооперативи, членами товариства мають бути робітники, нижчі служачі всіх підприємств, та, як виняток з сього правила, члени соціалістичних партій, незалежно від їх громадського становища.

Метою утвореної кооперативи є піддержка через відлучуванє від прибутків робітничого професійного та страйкового руху, а також, соціалістичних партій.

Для членів товариства, що беруть участь в страйках, або втрачають роботу через лождат, дозволяється ся продавати товар в борг за згодою правління та зборів уповажненя.

Робітничая кооператива за короткий час придбала коло 75 тисяч членів, що вже внесли го тівкою 250 тисяч карбованців. Пай — 10 карб. До кооперативи пристали вже 250 фабрик.

Що дня прибувають нові члени і є надія, що хутко всі московські робітники стануть будівничими своєї кооперативи.

ПОЛЬСЬКІ МАГНАТИ ГУРТУЮТЬ СЯ.

Дня 8-го вересня у Києві розпочала ся нарада польських панів поміщиків з України, Білорусії, Литви і в частині митавської і курляндської губ. Польські поміщики капіталісти мають на меті заснувати "Раду Окраїна" (Rada Kresowa), яка в основу своєї політики діяльності поставити програм буржуазної партії народових демократів. Щож торкається місцевого жити, то сі магнати бажать приборати справу польського жити до своїх рук і заявляють, що вони будуть представниками усієї польської людности, як на Україні, так і по всіх інших місцевостях.

Певна річ, що польський працюючий нарід, що живе на Україні, не піде за ними панями і їм своєчасно скаже "зась!" Але не треба залпошувати очей і на те, що такий союз польських магнатів виник тільки через поворот політики на шлях реакції.

Отже сьогодні—завтра почуємо, які постанови сей союз ухвалить.

ДРУКАРСЬКА МАШИНА ДЛЯ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ.

Дневник "Народна Воля", орган Укр. Соц. Революціонерів в Києві пише таке:

"Сими днями для Центральної Ради у Києві була привезена друкарська машина, яку подарували Центральної Раді Бердичівські Земські Збори. Машина раніш належала до Почаївської Лаври, і була перевезена підчас евакуації з частної типографії до Андрієвського скита бердичівського пов., куди евакуировалась частина монахів з архимандритом Віталієм на чолі.

Але ще з початку революції повітова міліція запечатала друкарню за друкування контр-революційних брошур і передала машину у власність Бердичівському земству. Земство в свою чергу ухвалило подарувати машину Центральної Раді. Але коли прапорщик Краморенко, якому було доручено Центральною Радою перевезти машину до Києва, в купі з представником від Бердичівського Земства П. Либанеїм і начальником волостної міліції приїхали в Андрієвський скит, то арх. Віталій, відомий чорносотенець, відмовив ся видати машину; і навіть тоді, коли йому було предьявлено відповідне письмєнне розпорядженє від начальника повітової міліції. Начальникови волостної міліції приїшлося кликати з волости кількох міліціонерів і понятих і майже силою приступити до запечатаного помешканя, де стояла машина. То ді монахи пішли на останнє средство — вони внесли ікони, хоругви, авалюї і установивши їми двері запечатаного помешканя, почали правити перед двоєрми службу, надіючись, що міліція не зачепить ікон і служачих монахів.

Коли міліція влізла до помешканя через вікно, Віталій смирив ся і видав ключі від помешканя.

Машину перевезли в Київ на трох грузових автомобілях і помістили в друкарні Центральної Ради.

Через кілька дєнь архимандрит Віталій приїхав до Києва і подав до суду на прапорщика Краморенка, що той, ніби то перебував у нього машину.

Разом з його приїздом в газету

БОРЦЯМ ЗА ВОЛЮ.

Ви спіте спокійно в холодній могилі, На віки спочили славетні борці, Своєю ви кровю нам волю купили І прапор побідний несли у руці. Своєю ви кровю скрижаль написали, Котру вже не змиють дощі вікові, В історію нову ви слово поклали І пали ви жертвою у дні роковні. Про вас і згадають нові покоління І з сього світу од вілних полів Сльозами окроплять братерську могилу І вічну вам пам'ять залунає спів.

Селянин Корній Гуленко.

зетах "Кієвлянин" і "Кієвская Мисль" з'явилися кореспонденції про те, що "українські салдати увезли машину, яка належала до Почаївської Лаври".

ВСТІМ ТИМ, ЩО ЗБИРАЮТЬ РЕВОЛЮЦІЙНИЙ ФОНД І НА ПРЕС-МАШИНУ "Р. Н." БАЖАЄМО ЯК НАЙКРАЩИХ УСПІХІВ І ТАК ТІМ ЯК І ЖЕРТВОДАВЦЯМ СКЛАДАЄМО ЩИРУ ПОДЯКУ.

PERSHOHO KALENDARJA "ROBOCHOGO NARODA" NA RIK 1918.

Перше всего просить ся відділи У.С.Д.П. в Канаді як також відділи Укр. Федерації Соц. Партії в Злучених Державах і робітничі організації симпатизуючі з соц. рухом, негайно прислати свої фотографії до поміщення в калєндарі. До кожної фотографії належить долучити найменше \$6.00 на оплату кіштя.

Відділи У.С.Д.П. в Канаді повинні обовязково прислати свої фотографії і кожний відділ повинен прислати коротку історію свого розвою від часу його заснованя.

За всякі наукові розвідки, оповідання, вірші і інші матеріяли надаючі ся до нашого калєндаря, будемо дуже вдячні шановним авторам, що нам їх в час надішлють.

Фотографії і матеріяли до друку просимо чим скорше посылати на адресу:

ROBOTSCHYJ NAROD, Box 3668, Winnipeg, Man.

НОВІСТІ!

Бібліотека "Новий Світ" випустила з друку нові книжки.

ЦАРСЬКА РОСІЯ І УКРАЇНСЬКА СПРАВА

написав В. Левинський. В книжці сій є записана від найдавніших часів неволя українського народу в Росії і Австрії і російська революція та революції в інших краях від 1789 р. Книжка ся повинна бути перечитана кожним Українцем.

ЦІНА 50ц.; 10 за \$4.25; 50 за \$17.50.

"ВІДОКРЕМЛЕНЄ ГАЛИЧИНИ"

написав В. Левинський. В книжці сій довідаєте ся, як Австрійя зрадила український народ в 1848 р. і в теперішній війні, і скільки то в теперішній війні галицьких Українців повисло на "австрійських" шибеницях а скільки томить ся в її тюрмах між якими є і сиволоді старці і маленькі діти.

ЦІНА 12ц.; 10 за \$1.00; 25 за \$2.00; 100 за \$7.00.

"РОБІТНИЧА ЧИТАНКА" ЧАСТЬ II

Містить красні розвідки і є дуже наукова. ЦІНА 10ц.; 25 за \$2.00; 100 за \$6.00.

"NOWYJ SWIT"

Замовленя без грошей не важні. Книгарням книгарський опуст.

ДО ДІЛА, ТОВАРИ

Венкувер, "Свій коли не заплаче дай скривить ся" — го народна пословиця.

Мимо того, що у Венкувері було жадного руху від війни, то відозва в "Роб. Газеті" для наших братів українців, дала і Венкуверським країням дешо до думати.

Заходом т.т. Томяка і ка відбулись збори, дн с.м. в домі т. Олійника, зійшлося споре число рків.

Збори розпочав т.Томяка сідателем вибрано т.Ска, а секретарем остався м'як, котрий прочитав "Р.Н." з телеграмою в "Роб. Газеті" з Київя і сом т. Винниченка.

По сім удлено голобучукові, котрий в короткій промові представив Україну перед і за го панованя знині, згакож про гнет і недолу рода, як в Росії так і в та про великий брак пр

Другий говорив т.Томяка представив як тяжко житиний кляс без просьбагато Українців в Злуч. Державах не знаєони такі і чийх батьків при кінці заохочуванних, шоби негайно стауділати поміч "Роб. ГКиїві.

Третій з ряду говориротюк, котрий висявниположене України і скаповинністю канад і амеінців булоб зробити дукр. "Роб. Газеті", за щби честь і славу.

Не бракло також прків, що противились фондів, на що т.Павчпримували дати повєПротивники, будучи бту, не могли устояти і справу дуже легко вна гладку дорогу.

Відтак еще кількохних товаришів висказдумки в так важній дятсправі. По сім сфоркомітет, в який увійшлинів, а заряд вибрано з 6

Нарешті відчинилисьувійшов о. Михайло, бувший батюшка бувишславної церкви та давахарамана про закладгось бізнесу з кавою тдем. Секретар побачиди еке-батюшка претьею бесідою, попросив ілишити балачу про бо справа задля якої вшли ся не має нічого сз його кавою та студєт

Робітників! Вистєрвсюди подібних лиш, бтереси — се не ваші і Ми йдімо своєю вибарогою до країнного жираймо ся з усіх сил да нашим братам на Укра

Прислу

ОРГАНІЗУЙТЕ КОМУ

Отта До редакції "Роб. Н Отсим подаю до від наш відділ У.С.Д.П. в Ове Жите" вибрав комрий має займатися з революційного фонду, має вислати на руки Д.П. в Вінніпегу.

В склад комітету увдуючі товариші: Андголова; т-ка Анна Чодсієрка і Петро Гайдейтар.

Прошу оголосити мість в нашій часопичий Народ". За відділ У.С.Д.П. "Н Петро Гайдейчу

ВОЛО.
родній могилі,
тні борді,
волю купили
ли у руці.
жаль написали,
дощі вікові,
во локлали
ні рокові.
ві покоління
них полів
ратерську могилу
унає спів.
ннин Корній Гуленю.

Serebrin's Art Studio
несіт се оголошено до
то фотографічного закладу
д. ч. 858 Main St. кожно
кої Книгарні", а ми дамо
даром одну Вашу прекрас
мальовану фотографію, а
ку до кожного замовле
ня.

С. Серебрін
власитель.

ПОШУКУЮ
країна Антонія Ворону, з сел
кова, пов. Гусатин. Давніше
вав в Вінніпегу. Хтоб про
а, або він самий, прошу зго
на мою адресу:

Натю Куба
WORTHINGTON, ONT.

робітничого соція
ст, щоб допомогти

ЕНДАРА
АРОДА"
8.

дділі У.С.Д.П. в Ка
дерації Сол. Партії в
організації симпати
силити свої фотогра
До кожної фотогра
ше \$6.00 на оплату

повинні обов'язково
ждий відділі повинні
розвою від часу йо
го.

оповідання, вірші і
ішого календаря, бу
орам, що нам їх в час
друку просимо чим
ше.

AROD
Winnipeg, Man.

НОВИСТЫ
пуста з друку

НСЬКА СПРАВА
ський.
давніх часів нево
і Австрії і російськ
х краях від 1789 р.
речитана кожним

50 за \$17.50.

АЛИЧИНИ"
ський.
австрія зрадила укра
їнській війні, і скілько
х Українців повисло
скільки томить ся в
досі старці і маленякі

\$2.00; 100 за \$7.00.

"А" ЧАСТЬ II
е дуже наукова.
100 за \$6.00.

SWIT
MONTREAL, QUEBEC

ДО ДІЛА, ТОВАРИШІ!
Венкувер, Б. К.

"Свій коли не заплаче, то бо
дай скривить ся" — говорить
народна пословиця.

Мимо того, що у Венкувері не
було жадного руху від початку
війни, то відозва в "Роб. Нар."
о поміч для наших братів на У
країні, дала і Венкуверським У
країнцям дещо до думана.

Заходом т.т. Томяка і Павчу
ка відбулись збори, дня 14-го
с.м. в домі т. Олійника, на котрі
зійшло споре число робітни
ків.

Збори розпочав т.Томяк. Пред
сідателем вибрано т. Сиротю
ка, а секретарем оставсь т. То
мяк, котрий прочитав статтю в
"Р.Н." з телеграмою від Укр.
"Роб. Газети" з Києва і підпи
сом т. Винниченка.

По сім уділено голосу т. Пав
чукowi, котрий в короткій, го
рлячій промові представив істо
рію України перед і за царсько
го панування а нині, згадав та
кож про гнет і недолю укр. на
рода, як в Росії так і в Австрії
та про великий брак просвіти.

Другий говорив т. Томяк. Він
представив як тяжко жити робі
тничій класі без просвіти, що
багато Українців в Канаді і
Злуч. Державах не знають, хто
они такі і чий батьків діти, а
при кінці заохочував присут
них, щоб негайно старали ся
уділити поміч "Роб. Газеті" в
Київі.

Третій з ряду говорив т. Си
ротюк, котрий вяснив прикре
положене Україні і сказав, щ
повинність канад. і амер. Укр
аїнців булоб зробити дарунок
укр. "Роб. Газеті", за що мали
би честь і славу.

Не бракло також противни
ків, що противились збиранню
фондів, на що т.Павчук був
примунений дати пояснення.

Противники, будучи без грун
ту, не могли устоятись правді,
і справу дуже легко виведено
на гладку дорогу.

Відтак еше кількох присут
них товаришів висказали свої
думки в так важній для Україн
ців справі. По сім сформовано
комітет, в який увійшло 23 чле
нів, а заряд вибрано з 6-ти.

Нарешті відчинились двері і
увійшов о. Михайло Продан,
бувший батюшка бувшої право
славної церкви та давай плести
харамана про закладане яко
гось бізнесу з кавою та студен
цем. Секретар побачивши, що
екс-батюшка преть ся з сво
єю бесідою, попросив його по
лишити балачку про бізнеси,
бо справа задля якої вони зій
шли ся не має нічого спільного
з його кавою та студенцем.

Робітники! Вистерігайтесь
всюди подібних дидь, бо їхні ін
тереси — се не ваші інтереси.
Ми йдімо своєю вибраною до
рогою до кращого життя та ста
раймо ся з усіх сил дати поміч
нашим братам на Україні.

Присутній.
—>—

ОРГАНІЗУЙТЕ КОМІТЕТИ!
Ottawa, Ont.

До редакції "Роб. Народ":
Отсим подаю до відома, що
наш відділ У.С.Д.П. в Отаві "Но
ве Жите" вибрав комітет, кот
рий має займатися збиранням
революційного фонду, а збірку
має вислати на руки Е. К. У.С.
Д.П. в Вінніпегу.

В склад комітету увійшли слі
дуючі товариші: Андрій Книш,
голова; т-ка Анна Чоповик, ка
сієрка і Петро Гайдейчук, секре
тар.

Прошу оголосити сю відо
мість в нашій часописі "Робо
чий Народ".

За відділ У.С.Д.П. "Нове Жите"
Петро Гайдейчук, секр.

Савт Ошава, Онт.
ЧИ ШЕ ДОВГО НАМ
ТЕРПІТИ?

Чи ше довго нам терпіти
І горе зносити?
І всіх драбуг боятися
І ім ся корити?

Ой, ні, брата, вже час прийшов
За себе повстати,
Всім драбугам відлатитись
І більш їх не боятись.
По що, брата, нам терпіти,
Коли сяду маєм,
По що довше їх слухати,
Коли ся з'єднаєм?

Єдність, брата, се вся зброя
Робочого люду —
У єдності всьо збудуєм:
..... і волю і славу,
У єдності нема місця
На зграю плюгаву.
Тому, брата, товариші,
Час нам пробудитись,
Час нам волю вже збудити
Катам не коритись.

А як будем в нужді, горю
Так довше дрімати,
Вічно будем у кайданах
Карки гтинати.
Тому, брата, не страхаймося
Іх підлої збруї,
А злучім ся всі до купи
Мов в мати одної.

Як злучимось всі до купи
Будем силу мати,
І не будем перед ніким
Вже більше дрожати.
І здобудем, товариші,
І славу і волю,
І не полеть ся більше крові
Ні в морю ні в полю.
Не почуєм плачу сиріт
З їхніми мамами,
Бо заживуть разом, любо
З своїми татами.
Тож вже час нам, товариші,
За себе повстати,
А всі п'явки, які ссуть нас
Мусять погінати.

Г. Филипович
—o—

ПРОБУЙМО СВОІХ СИЛ.
Отава, Онт.

Дорогі Товариші!
Подаємо Вам до відома, що
дня 14-го жовтня т. М. Чоповик
дав нам відчит на тему "Чого
хочуть соціял-демократи". Від
чит випав гарно і всі товариші
були дуже задоволені.

Рівнож перед своїм відіздом
до Торонто, т. Т. Корейчук дав
нам відчит на тему "Соціяльні
змагання". Товариші радо сходи
лись, щоб почути так гарну на
уку та користати з неї. А нау
ки нам треба і то дуже треба,
коли бажаємо освободити ся з
пазурів капіталізму.

П. Г.
—>—

ЧИТАЙТЕ І ШИРІТЬ "Р.Н."
Wayne, Alta.

Дор. Тов. Редактор: —
Посилаю Вам одного "капіта
лістичного бога" а нашого у
бійцю, котрий убиває нас всіх
робітників по роботах, а за ко
трого прошу прислати мені
"Робочий Народ", щоби я міг
довідати ся краще про наші ро
бітничі муки та як їх позбутися.

Ваш товариш
Іван Трофаненко.
—<—>—

Edmonton, Alta.

Хв. Редакції:—

Посилаю \$1.50 як передплату
на "Роб. Народ", бо ся часопис
одиноким цікава і добра для ро
бітника. Я думаю, що кождий
робітник в першій мірі повинен
читати свою робітничу часо
пис, так як тільки робітнича
часопис обстоєе права працю
ючого люду.

З поважанем
І. Г. Корчук

Проф. Нірінг і Ернест Бігелов,
авісні американські публіци
сти, вступили оба до американ
ської Соціялістичної Партії.
Партія дістала около 30 тисяч
нових членів в послідних часах

американського самодержавія.
Капіталістична преса нічого не
згадає про се, — вона за те ви
співає похвальні гимни тим кі
льком одиницям, які пішли на
руку правительству що до вій
ни і виступили з партії.

**ПОМОЖІТЬ УГРУНТУ
ВАТИ ДЕМОКРАТИЧ
НИЙ ЛАД НА УКРАЇНІ.**

Чи зацікавились ви, товари
ші робітники, російською рево
люцією? Чи бажаєте, щоби У
країна стала вповні вільною де
мократичною країною? Чи бажа
єте, щоби наші брати селяни
на Україні дістали в свої руки
панську землю і вдержали її
для свого вжитку? Чи бажа
єте взагалі, щоби робочий люд
на Україні зажив кращим жи
ттем ніж жив він досі?

Если так, то не жалуйте дати
свою жертву на революційний
фонд. Ніяка жертва на сю шіль
не буде за велика. Всі гроші
прислани на сей фонд будуть
віддані на закупно машинерії
для "Робітничої Газети" в Ки
їві щоби наші товариші на Укра
їні повели успішно свою працю
між працюючим людом. Помо
жім їм освідомити робітників
і селян, щоби сі, а не їхні визи
скувачі контролювали лад і жи
те на Україні, поможім їм збли
зитися до соціялізму.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ ФОНД.
ФРЕДА, ОНТ.

Вп. Пане Редактор "Р.Н.":
Читаючи часопис "Робочий
Народ" з 3-го жовтня, вчитав
я статью "Поможім Україні". Да
льше вчитав я телеграму до
Екс. Ком. У.С.Д.П. в Канаді від
Ц. К. У.С.Д.Р.П. на Україні. В
тії телеграмі говорить ся ясно,
чого потребуєть наші товари
ші і боріи за наші права на У
країні. Позаяк справа е пеку
чою, про те заслаю від себе
"монеї-ордер" на \$15.00, на за
купно друкарських машин, ко
трі мають бути вислані на Укра
їну.

Ваш за волю
В. ЛЕСЬКО,
C.G.R., Freda, Ont.

Dana, Sask.

Хвальна Редакції "Р.Н."
Посилаю на Вашу редакцію
пять доларів і прошу ужити їх
як мою лепту на фонд ротацій
ної прес-машини і лайнотайпів
для "Робітничої Газети" в Ки
їві **\$5.00**

З поважанем
А. Приступа.

Петро Угринюк \$5.00
Никола Зарусінський 2.30
М. Шатульський 1.75
Олекса Завада, Єлогрес, 1.00
О. Чорнейко, Еден, Ман. 1.00
П. Кішук " 1.00
М. Тимчук " 1.00
Н. Кирилюк " 1.00
Н. Клювак " 1.00
М. Марараш " 1.00
Г. Філіпович 1.00
М. Селянчин 0.50
І. Філіпович 0.50

ВПЕРЕД, БОРЦІ!
Транскона, Ман.

Заходом відділу У.С.Д.П. від
був ся дня 21-го жовтня с.р. ма
совий мітинг в справі помочи
для закуплення машинерії для
"Робітничої Газети" на Україні.
Предсідателем мітінгу був т. В.
Черевко, секретарював т. Н. С.
бунчук.

Мітинг розпочато о год. 3.30
по полудни. Тов. предсідатель
вудкриваючи мітинг пояснив
присутним шіль свого зібраня а
відтак перечитав телеграму з У
країни, котра була поміщена в

"Р.Н." З причини непогоди чи
сло присутних людей було дум
же мале, бо всего около 27 о
сіб, однак ширих, як понизше
виказує список жертводавців.

Бесідниками були т.т. В.Н.Ко
лісник і М. Княжевич. На пер
шого бесідника покликав т.
предсідатель т. М. Княжевича,
котрий побіжно представив і
сторію України та яке горе пе
реживав український народ че
рез сотки літ як під царатом,
так під австрійсько-мадярськи
ми тиранами. Народ прагнув
волі, говорив він, і не міг здобу
ти її через так довгий час, хоч і
не мало крові пролялось. Да
льше бесідник говорив про ре
волюцію на Україні 1905 р.к
котра покінчилась невдачею, а
найліпших синів України і про
відників українського робітни
цтва повишувано та позаси
лано на Сибір. Та тепер прий
шов вже той час відплати, і ро
сійський народ повалив само
державіе, царя вислав в Сибір,
а всіх його прихильників до тю
рем. В той сам час і українсь
кий народ став вільний та захи
нає сам собою правити. Отже,
щоби не тільки піддержати сей
демократичний лад, що вже е
на Україні, але й поліпшити його,
нам треба помагати нашим
братам на Україні що сил на
ших стане. Ми не сміємо від
мовити їм помочи, — говорив
бесідник дальше, — і я вірю, то
варіші, що ми сповнимо свій о
бв'язок перед нашими братами
ми-товаришами на Україні, і в
короткі купимо їм потрібні ма
шини, на котрих має друкувати
сь "Робітнича Газета" та по
трібна для народа література.

Присутні нагородили бесідни
ка бурливими оплесками. По
сім наступило збиранне доброві
льних даток на "Робітничу Га
зету", а відтак тов. предсід
атель покликав до слова т. В.Н.
Колісника.

Тов.Колісник не говорив вже
довго з причини пізної пори і
бесідники мусіли їхати домів.
Тов. Колісник сказав, що ми по
винні всіми силами помагати,
щоби втримати на Україні де
мократію і звивав присутних,
щоби вони заложили спільний
комітет всіх товариств, які іст
нують в Транскона, і зайнялись
збіркою грошей. Рівнож при
пінув т. Колісник, що вони в
Вінніпегу так само хотіли зая
зати такий спільний комітет
всїх товариств, однак не могли
прийти до порозуміння з тими
товариствами; але я вірю, — го
ворив він, — що робота піде
вперед, хотій будуть деякі пе
решкоди з боку наших ворогів.
На сім мітинг розв'язано о год.
6-ій вечером. Імена жертводав
ців слідуєть:

По \$5.00:
Т.т. В. Черевко, О.Смалъ, Й.
Тустановський, Н. Федак, Н.
Плентис, П. Данилюк, О. Сли
жук, Н. Різник; по \$3.00: Н. Ба
ранецкий; по \$2.00: С. Пуйда,
Ф. Ковблик, Н. Сабунчак, Л. Ду
бас, В. Юрчишин; по \$1.00: М.
Касіячук, С.Касіячук, А. Ка
сіянчук, Г. Щур, А. Краляк, Н.
Н., Н. Вовчина; по 50цт.: М.Ко
валь.

Разом зібрано \$60.50
Приобіцяв дати в короткім
часі т. М. Цюрко \$2.00.

В імені нашого відділу позво
ляю собі попросити тов. ро
бітників зі сходу і заходу, щоби
помогли справі як найкраще,
бо наші товариші на Україні
ждуть на нашу поміч. Середи
на Канади зробила вже що бу
ло в її силах і дальше буде пра
цювати в сім напрямку. Помо
жій же і ви, товариші, з кінців
Канади. Отже я звиваю вас, те
вариші з далекого Заходу і вас,
товариші зі Сходу, а спеціаль
но товаришів з торонтонсько
го відділу, котрий е найбіль
ший на цілу Канаду, присилайте
негайну поміч на пресу "Ро
бочого Народу" і на пресу "Ро
бітничої Газети", бо нам ніхто
з неба не скине, тільки мусимо
самі сповнити те, о що нас про
сять.

Заходом тимінського відділу
У.С.Д.П. відбув ся мітинг в спра
ві фонду на прес-машину для
"Р.Н.". Мітинг отворив секре
тар, т. М. Марушак.

Предсідателем одноголосно
вибрано т. Ф. Плецана. Наперед
прочитано лист від Е.К. в спра
ві фонду на прес-машину для
"Р.Н.". Забрав голос т. Плецан
і обяснив товаришам пекучу по
требу пресового фонду "Р.Н.",
а відтак говорили ще т.т. Сте
фан Якобчик і Д. Плецан.

За відділ У.С.Д.П.
І. Писанюк
Тімінс, Онт.

Я читаючи справозданя зі Зі
зду У.С.Д.П. находив, що відді
лі е богати і мають декотрі на
віть по кілька соток готівки.
Чому тримаєте їх в себе? Чому
не висилаєте там, де їх тепер
так дуже потрібно?

Товариші! Памятаймо, на що
ми стратили п'ять днів на нара
дах нашої партії!
До праці, товариші! Покажім
раз своїм ворогам, що ми сві
домі робітники і поставимо сво
ю пресу на добрих підвалинах.
Хай же соціялізм!
Хай же робітнича преса і де
мократична республіка Украї
ни!

Ваш за соціялізм
Н. Сабунчак, секр.

НА ПРЕС-МАШИНУ ДЛЯ
"РОБ. НАРОДА"
Брантфорд, Онт.

Відділ У.С.Д.П. в Брантфордї
на своїм засіданю дня 14 с.м.
взяв під розвагу положене всі
шого дорогого органу "Робо
чий Народ", і по короткій нара
ді тов. згодились, щоби як най
скорше вислати яку таку поміч
для "Р.Н." на прес-машину, і ві
льними датками жертвували слі
дуючі товариші:

І. Писанюк \$2.00
П. Шевчук 1.00
М. Криско 1.00
А. Романів 1.00
В. Кручак 1.00
П. Озарук 0.50
П. Кушельник 0.50
Н. Яковець 0.50
В. Личук 0.50
К. Козловський 0.50
Разом \$8.50

При закінченю мітінгу това
риші заявили, що в близькій бу
дуччині будуть старатись, щоби
помочи більше матеріально
нашому органу "Р.Н." Мі
тинг закінчено вечером і кож
дий з доброю думкою пішов
домів.

Слідуючі товариші зложили
свої датки:
Дмитро Плецан \$5.00
Никола Дикучиц 5.00
Станислав Бураковський 3.00
Теодор Плецан 2.00
Михайло Кустрин 2.00
Яків Яворський 2.00
Максим Сливчук 2.00
Іван Фодчук 2.00
Іван Крамарук 2.00
Никола Сливчук 2.00
Марися Бураковська 2.00
Теодор Панчук 2.00
Михайло Марушак 1.00
Іван Сливчук 1.00
Василь Стахів 1.00
Стефан Продан 1.00
Йосиф Крамар 1.00
Григорій Орлецький 1.00
Василь Чернецький 1.00
Михайло Бокла 1.00
Іван Гринчик 1.00
Ед. Малик 1.00
Максим Ручай 0.50
Стефан Мельник 0.50
Аврагам Безкорвайний 0.50
Стефан Якобчик 0.50
Никола Волянський 0.50
Разом \$43.50

Тімінський відділ визнає всі
відділи У.С.Д.П. в Канаді, щоби
енергічно взялись до збірки
грошей на прес-машину для
"Р.Н."

З партійним привітом
М.Марушак, секр.
—o)l(o—

Василь Мартин 5.00
Никола Зарусінський ... \$2.00
О. Сисак 2.00
Василь Ткач 0.60
В. Чиплик, Ошава, Онт. ... 2.00
Т. Шлемко, Ферні, Б.К. ... 5.00
Н. Стефанишин " 5.00
І. Гаврилюк " 1.00

ЗАХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

Оправляю фотографії по най
низших цінах: малі по 15ц.,
більші по 25ц., а ще більш по
50ц. Великі образи оправляю
по 50 і 60ц., менші по 40, 30 і
25ц.

Рівнож можна набути в мене
образи готові оправлені. При
нимаю малі фотографії до від
мальованя на великі.

З роботи будете доволені.
ІВАН СТАРЖЕК
297 Dufferin, cor. Charles.
WINNIPEG, MAN.

ПОШУКУЮ
Предсідателем одноголосно
вибрано т. Ф. Плецана. Наперед
прочитано лист від Е.К. в спра
ві фонду на прес-машину для
"Р.Н.". Забрав голос т. Плецан
і обяснив товаришам пекучу по
требу пресового фонду "Р.Н.",
а відтак говорили ще т.т. Сте
фан Якобчик і Д. Плецан.

Нykola Slywehuk
Box 90
43. WAKAW, SASK.

ПРИНИМАЄТЬ СЯ ПЕРЕДПЛАТУ
на робітничу, соціялістичну тижневу часопис
"РОБІТНИЧЕ СЛОВО"

"Робітниче Слово" е видаване робітниками в ці
ли ширеня просвіти і соціялістичної науки.
Передплата вносить:
В Канаді на рік \$1.50, на пів року 80ц., за грани
цею на рік \$1.75, на пів року 90ц.
Ціна поодинокого числа 3 ц. Оказові числа ви
силаємо даром.

"ROBITNYCHE SLOVO"
Box 64 Toronto, Ont., Canada.

РОБІТНИКИ! ЧИТАЙТЕ ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
СОЦІАЛІСТИЧНИЙ ДНЕВНИК
"РОБІТНИК",

котрий завжди боронить Ваші інтереси.
Передплата вносить:

На рік \$4.00
На пів року 2.75
На 3 місяці 1.50

Засилайте передплату на таку адресу:
"Р О Б І Т Н И К"
2335 W. 11th St. Cleveland, Ohio.

Гарні Убрання
УКРАЇН. КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ
 є лиш однією котра може задовольнити вас, а се тому, що у нас працюють найкращі кравці. Складіть листи, тих, котрі робили у нас убрання. Ціна дуже уміркована. — Зайдіть і переконайтесь.

S. Tychovecky The Merchant Tailor
 854 MAIN ST., WINNIPEG, Phone: St. John 162.

ВІД ЕКЗ. КОМІТЕТУ.

Екз. Комітет просить номінованих З'їздом організаторів т. І. Бойчука і т. С. Васкана, щоби повідомили Екз. Ком. чи вони поїдуть на організацію

Всі товариші делегати, що послуговувалися на З'їзді листами як доказами, звольте прислати ті листи до Екз. Ком., бо в протиний випадку в детальних протоколах будуть деякі місяця не дуже ясні.

Тов. Сремійчук, звольте прислати свої рахунки, щоби раз вже зрівняли рахунки Екз. Комітету.

Багато наших товаришів повіздили з тих місцевостей, де знаходяться відділи У.С.Д.П. і занедали свої членські вкладки, а через се й траплять членські права. Отже кожний такий член повинен зголоситись до Екз. Ком. по апликацію і стати вільним членом партії (Member at large). Кожний такий член платити тоді свої вкладки впрод до Екз. Комітету.

Се саме відноситься до тих робітників, котрі ще не були членами партії а бажали б вступити до партії тепер. Кожний хто зголошує ся в члени партії, повинен зазначити в листі чи він був вже в партії чи ні.

Екз. Ком. розіслав по відділах листи до збирання фонду на революційну пресу на Україні. Скоро листи будуть заповнені, Екз. Ком. просить сейчас відсилати їх на руки секретаря Е. Ком., щоби проголошувати жертовдавців на сторінках "Роб. На рода".

За Екз. Комітет У.С.Д.П.
Лев Никоряк, секр.

НА ПОКРИТІ КОШТІВ З'їзду.

Відділ з Lethbridge, Alta., \$13.05

ПОМОЖІМ УКРАЇНІ!

Велике віче відбудеться в справі помочи Україні в читальні Ів. Франка на ВАКАВ, САСК., дня 4-го падолиста, о год. 3 по полудни.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ ПОЗІР!

ПЕРШИЙ РАЗ В ТОРОНТО!
Заходом Укр. Драм. Кружка в Торонто відіграєть ся в **ЧЕТВЕР, 8 ПАДОЛИСТА, 1917, В BROADWAY HALL**
450 Spadina Ave.

ЗАМРАЧЕНИЙ СВІТ

образ з життя в чотирох діях — М. Курцеби.
Представлене се дуже гарне і поучаюче, так що кожний, хто загостить, буде вповні задоволений. Зрештою кожний з Вас знає, що наші українські представлення дуже гарні, бо представляють нам жите в старім краю, який ми так щиро любимо. Надіємось, що на сім представленню не бракне ні одного Українця, а прибудуть всі громадно.
Чистий дохід з сего представлення призначений на поміч Україні. Представленню БАЛЪ. За добру забаву ручить Комітет У.Д.К. **ПОЧАТОК О ГОД. 7.30 ВЕЧЕР.**

"Еврека" Медицини

Найпомічнійші від усіх на світі медицини. Пояснення і поради в українській мові. Пишіть по наш катальог.
THE WINNIPEG CHEMICAL LABORATORY CO.
686 Flora Ave Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ

свого брата, Михайла Чубака, з села Слобідки Мушкатівської, пов. Боршів. По більшій часті перебував в Судбури, Онт. Вже два роки як ми розійшлися на залізничній дорозі близько Судбури і від тої пори я нічого не чув про него. Хтоб про него знав, або він сам, прошу зголоситись на адресу:
Mike Hulak
Box 64., South Oshawa, Ont. 44.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ ДАВНО ОЖИДАНА КНИЖКА ФІЛЬСОФІЯ ШТУКИ

яка є відитом французького професора Г. Тена в Парижу. Книжка ся дає великий науковий матеріал в справі штуки, в який спосіб она розвинулась.

Тут говорять ся про цілу історію людства, его розвиток і т. д. В сій книжці говориться ся про грецьку цивілізацію і старинну різьбу, про статуї старинних богів зроблених з металю, міді і т. д.

В ній говориться ся про людське жите тисячі літ перед Христом доводячи до найновішого часу; про цивілізацію новітніх часів, про штуку музики і малювання; про французьку революцію і т. д.

Книжка ся має 128 сторін, друкована на найліпшій папері і коштує всього 50 центів. Пересилку ми оплачуємо самі.

Для книгарень і продавців звичайний книгарський опуст. Пишіть скоро і пам'ятайте на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA
516 Queen St. West.
Toronto, Ont., Canada.

МИХАЙЛО ГУБИЦЬКИЙ

старокаравий кравець зі Львова з довголітню практикою американською отворив **КРАВЕЦЬКУ РОБІТНЮ** на SELKIRK ул. п. ч. 591 1/2. Winnipeg, Man. Робить убрания мужеські і жіночі по приступній ціні як рівнож приймає замовлення з провінцій. За якість матерії і досконале викінчене роботи ручить.

MONTREAL, DR. M. H. THUNA, CANADA.
ПЕРШИЙ І ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР. КАНЦЕЛЯРІЯ І МЕДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ.
В лабораторії виробляеть ся всякого рода лікарства після найновітніх метод. Як хто хорує на будь яку слабість і бажав би бути здоровим, йому належить докладно описати свою хворобу, а взаємну вишлеть ся або пораду, або припоручить ся відповідній медицині.
DR. THUNA, SPECIALIST
427 & 573 St. Lawrence Blvd (Main St.) Montreal, Canada.

НОВИНА

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАКЛАДОМ РУСЬКОЇ КНИГАРНІ

- Школа на Скрипці — Самоучитель. Кожний може легко вичити ся на скрипці грати. — Ціна з пересилкою \$1.25
- Наша Дума. — Українсько-Руські Народні Пісні. Зібрав і для хору уловив Ф. Колесса \$1.50
- Українсько-Руський Сліваник, з нотами — Ніжанковського 60 цнт., в оправі \$5
- Квартети. — Збір народних пісень на мішаний хор \$50

RUSKA KNYHARNIA

850 Main Str. Winnipeg, Man.

ДР. ІВАН К. ПАЗДРІЯ

перший і одинокий Укр. лікар у Вінніперу. Має свою канцелярню при 259 Селкірк Евіню. Доходячих пацієнтів приймає від 2—5 год. поп. і від 7—9 веч. Телефон: Ст. Джон 1506.
Під управою Др. І. К. Паздрія виробляє ся у власній аптеці всякого рода ліки, після найновітшої штуки лікарської. Кожний — хто лише захоріє на будь яку слабість повинен писати залучаючи 3 ц. марку, а у відповідь дістане пораду, або припоручить ся йому брати відповідні ліки. — Адресуйте так:
DR. I. C. PAZDREY
263 SELKIRK AVE. WINNIPEG, MAN.

ЧИТАЙТЕ І ШИРІТЬ

Часопис для працюючого люду, Орган Української Поступово-Робітничої Організації в Америці.
Річна передплата: в Канаді ..... \$1.75 в Америці 1.50
"ГАРИДАМАК" є ТАКОЖ ДОВОЛЕНІ В КАНАДІ.
Адресуйте:
"НАУДАМАКУ"
515 So. Broad St. Trenton, N. J., U.S.A.

РУСЬКА-ПОЛЬСКА-НІМЕЦЬКА АПТИКА.

Ми є найстарші і найдосвідченіші аптикарі в місті Вінніперу. Маємо найлучших лікарів. Пишіть до нас своє мовою і скажіть нам виразно, що Вам бракує і як довго Ви слаботи або віддали. Ми дамо Вам відповідь найлучших докторів даром, а заплатите лиш за лікарства. Наші ціни є дуже низькі.
Хто хоче ближніх інформацій, нехай залучить 3-центову марку на відповідь.
Адреса:
EUCLID AVE. DRUG STORE
92 Euclid St. Winnipeg, Man.
Маємо тепер сьвідкі старокараві п'явки, за котрі гарантуємо.

ДОБРЕ ЗНАНА УКРАЇНСЬКА ГОЛЯРНЯ

містить ся на **142 HIGGINS AVE.**
Хто лиш хоче бути по модному обстрижений та старанно обголений нехай зайдє до нас. Тут робить стало трох голярів. Хто раз зайдє до нас, буде певно стало ходити а з нашої роботи буде завжди вдоволенений. Наша адреса: **142 HIGGINS AVE.**
в другім блоку на полудне від Сіплярської стації.
П. Шастьал, властитель.

ПОШУКУЮ
мого швагра Ілька Дергака. Перебував давнійше в Венкувері. Буду дуже вдячний тому, хто подасть мені його адресу.
Nykola Kowcz
Prisoner of war No. 314
MORRISEY, B.C.

"УКР. НАР. НАСА ХОРИХ" В ТРАНСКОНТІ, МАН.

дав своїм членам на випадок хороби залогому по \$7.00 через перших 12 тижнів і половину тої суми через других дванадцять тижнів вне після 3 місяців членської приналежності; виплачує посмертного \$300.00 після року членської приналежності.

Женщини - членкині дістають залогому в часі пологової слаботи.

Членська вкладна виносить лишє 50ц. місячно.
Інформації і статуті можна дістати в льокалі "Читальні ім. Т. Шевченка", де "У.Н.К.Х." відбуває свої мітінги кожного четверга вечером, або в секретаря:
W. Cherewko
Transcona, Man.
Box 208,

ЧИ ГОСТИЛИ ВИ КОЛИ
У М. ГАВРИШЧИНА
Коли ні, то загоріть на обід.
НА 267 SELKIRK AVE.
Winnipeg, Man.
Phone St. John 108.

У ВСЯКІЙ ПОТРЕБІ
вдавайте ся до адвокатів
SUFFIELD & GORSEY
Barristers, Solicitors, Notaries, Etc.

Они перепроводжуют судові і кримінальні справи. Говорять по українськи. П. Горсей широко звійний в робітничих кругах.
Офіси їх находять ся в:

AVENUE BLOCK
265 Portage Ave.,
(4 поверх), Winnipeg, Man.
Телефон: Main 5676.

МОНТРЕАЛ

Д. С. ШКОЛЬНИКОВ П. М.
Український Хіроподист спеціаліст з 12 літню практикою лічить всякі недуги які би вони старі не були. Лічить найновітшими і найлучнішими лікарствами.
Години урядові від 9 рано до 9 вечером.

Поважани Родимці!
Не забувайте, що всякі лікарства висилаю відвортною поштою, коли тільки подасте, на що Ви хоруєте. А Ви те дістанете за невеликі гроші.

D. S. SCHOLNIKOFF P. M.
162 Cadieux St.,
Montreal, Canada.

ЧИТАЙТЕ СЛІДУЮЧІ КНИЖКИ.

- Царсьра Росія і українська справа ..... 50ц.
- Філософія штуки ..... 50ц.
- Начерк історії українського письменства ..... 35ц.
- Спартак, провідник римських глядіаторів; нове видане ..... 30ц.
- Звідки взялись назви: Русь і Україна ..... 30ц.
- Філософія грецького філософа Сократа ..... 25ц.
- Подорож до місяця. Наукове оповідане ..... 40ц.
- Українсько-англійський і англ. укр. словарець, в шкіряній оправі з азбукою \$1.50
- Іван Гус \$1.50

Замовлення шліть на адресу:
UKRAINSKA ROBITNYCHA KNYHARNIA
796 1/2 Main St. WINNIPEG, MAN.

АДРЕСАР У.С.Д.П.
Екзекутивний Комітет У.С.Д.П.
Адреса:
Executive Committee of the U. S. D. P.
Box 3658 Winnipeg, Man.

Західний Окружний Комітет (Альберта і Бр. Колумбія).
Секретар:
N. Tkaczuk
Ferne, B. C.
Box 830

Центр. Окружний Комітет (Манітоба і Саскачеван)
F. Chomisky
Box 3658 Sta. B. Winnipeg, Man.

Східний Окружний Комітет (Онтеріо і Квебек)
Секретар:
J. Demediuk
Box 64, Hamilton, Ont.

АДРЕСИ СЕНР. ВІДДІЛІВ. АЛБЕРТА.
LETHBRIDGE, ALTA.
Wm. Gontash
Box 40, Stafford Village, Alta.

EDMONTON, ALTA.
W. Tomiak, 12819 — 73 St.

MEDICINE HAT, ALTA.
B. Zmurezyk, 1230 Bridge St.

BELLEVUE, ALTA.
Wilna Dumka
W. Budnyk, Box 45

COLEMAN, ALTA.
Society "Nadia"
H. Sofroniuk, Box 158

VEGREVILLE, ALTA.
Borotba za Woliu
J. Boychuk

BOIAN, ALTA.
"Swidomist" w Borwizlach
G. Shewchuk

БРІТІШ КОЛУМБІЯ.
FERNIE, B. C.
Tow. "Wolia"
W. Moysiuk, Box 830

MICHEL, B. C.
F. Muchayluk, Box 82

САСКЕЧЕВАН.
REGINA, SASK.
"Prawda"
W. Purich, 912 — 11th Ave.

MOOSE JAW, SASK.
Tow. Zoria
T. Hrycenjuk, 410 Home St. W.

МАНІТОБА.
WINNIPEG, MAN.
M. H. Kuzyk, 1099 Burrows Ave.

ELMWOOD, MAN.
N. Mycak, Louis Bridge

TRANSCONA, MAN.
N. Sabunchak, Box 208

ОНТЕРІО.
BRANTFORD, ONT.
N. Jakowec, 108 Market St.

COBALT, ONT.
M. Shanley, Giroux Lake, Ont.
Box 84.

SAULT STE. MARIE, ONT.
Al. Gerylewych, Box 282

ST CATHERINE, ONT.
I Hawryliuk, 174 Ontario St.

S. OSHAWA, ONT.
M. Boychushyn, Box 25.

SO. PORCUPINE, ONT.
T. Sakaliuk, Box 22

АДРЕСАР У.С.Д.П.
Екзекутивний Комітет У.С.Д.П.
Адреса:
Executive Committee of the U. S. D. P.
Box 3658 Winnipeg, Man.

Західний Окружний Комітет (Альберта і Бр. Колумбія).
Секретар:
N. Tkaczuk
Ferne, B. C.
Box 830

Центр. Окружний Комітет (Манітоба і Саскачеван)
F. Chomisky
Box 3658 Sta. B. Winnipeg, Man.

Східний Окружний Комітет (Онтеріо і Квебек)
Секретар:
J. Demediuk
Box 64, Hamilton, Ont.

АДРЕСИ СЕНР. ВІДДІЛІВ. АЛБЕРТА.
LETHBRIDGE, ALTA.
Wm. Gontash
Box 40, Stafford Village, Alta.

EDMONTON, ALTA.
W. Tomiak, 12819 — 73 St.

MEDICINE HAT, ALTA.
B. Zmurezyk, 1230 Bridge St.

BELLEVUE, ALTA.
Wilna Dumka
W. Budnyk, Box 45

COLEMAN, ALTA.
Society "Nadia"
H. Sofroniuk, Box 158

VEGREVILLE, ALTA.
Borotba za Woliu
J. Boychuk

BOIAN, ALTA.
"Swidomist" w Borwizlach
G. Shewchuk

БРІТІШ КОЛУМБІЯ.
FERNIE, B. C.
Tow. "Wolia"
W. Moysiuk, Box 830

MICHEL, B. C.
F. Muchayluk, Box 82

САСКЕЧЕВАН.
REGINA, SASK.
"Prawda"
W. Purich, 912 — 11th Ave.

MOOSE JAW, SASK.
Tow. Zoria
T. Hrycenjuk, 410 Home St. W.

МАНІТОБА.
WINNIPEG, MAN.
M. H. Kuzyk, 1099 Burrows Ave.

ELMWOOD, MAN.
N. Mycak, Louis Bridge

TRANSCONA, MAN.
N. Sabunchak, Box 208

ОНТЕРІО.
BRANTFORD, ONT.
N. Jakowec, 108 Market St.

COBALT, ONT.
M. Shanley, Giroux Lake, Ont.
Box 84.

SAULT STE. MARIE, ONT.
Al. Gerylewych, Box 282

ST CATHERINE, ONT.
I Hawryliuk, 174 Ontario St.

S. OSHAWA, ONT.
M. Boychushyn, Box 25.

SO. PORCUPINE, ONT.
T. Sakaliuk, Box 22

Велик
БО
АВСТРО-НІМЕЦЬКА
ОФЕНЗИВА.
Минувшого тижня австрійські війська розпочали в лійській фронті велику атаку. Наступ розпочав ся міста Тольміно і скорим просував ся вперед на 20 миль. Не пройшло пару днів, як ла боева лінія на Ізонцо пала ся далеко взад під наперишшою силою австрійської армії. Всі здобуті австрійською армією міста дала, твердиня Гориція, Сан Габріельо, попали назруки Австрійців. Тепер австрійські війська перейшли на італійські долини, забмісто Удіне, (дотеперішній сілок генерального штабу лійської армії) і загрожує талійській армії. Після ніких донесень, австро-німецькі війська забрали 700 армат додали 100.000 італійських нівр. Велика Британія і Франція рішили сейчас поспішити талі з помічю.

НІМЕЦЬКИЙ НАРОД ХОЧЕ МИРА.
Газети "Нью Йорк Ворлд" графують з Вашингтону: Після урядового дипломатичного телеграфічного сень, положене в Німеччигато серйозніше ніж йоголювали дотеперішні донесення. Урядове донесенне прибакає слідує: "Населене Німеччини мира, і народ заявляє, що настане в падолисті, бо в

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ
Всіх товаришів і при демократичного р

ПЕРШО "РОБОЧ
Н
Перше всего прнаді як також відділ Злучених Державах зуючі з соц рухом, фії до поміщення в фії належить долучкляша.
Відділ У.С.Д.П. прислати свої фотографії коротку і до заснованя.
За всякі наукові матеріали нададемо дуже вдячний надішлють.
Фотографії і матеріали скорше посылати на
Box 3658,